SCHOOLGIDS 2026 - 2027

Gisbertus Voetiusschool

Bloemengaard 69 | 3941 TB Doorn

0343-415108 | info@voetiusschool.com | www.voetiusschool.com

Inleiding

Dit is de schoolgids voor cursusjaar 2026-2027. Hierin vindt u alle praktische informatie over alles wat op school gebeurt en met school te maken heeft. Als u al langere tijd bij de school betrokken bent, is deze schoolgids een handig naslagwerk. Maar ook voor ouders die nog geen kinderen op onze school hebben, is de informatie nuttig. Het kan u helpen bij het maken van een schoolkeuze.

Bij het maken van een goede en verantwoorde schoolkeuze is het belangrijk dat u weet wat u kiest en waarom. In de eerste plaats denken we aan de identiteit van de school en daarnaast ook aan de sfeer binnen de school (het pedagogisch klimaat), de manier van onderwijs geven, de zorg aan de leerlingen en aan de manier waarop kinderen worden voorbereid op hun plaats in deze complexe maatschappij.

We willen u graag een eerlijk beeld geven en kunnen tegelijk niet alles vertellen. Als u méér wilt weten of de sfeer wilt proeven, bent u van harte welkom op onze school. Maak een afspraak en kom vrijblijvend langs. We zien ernaar uit!

De ontwikkeling van een kind, de hele weg van baby tot volwassene, is een complex proces. Als school mogen we een deel van die ontwikkeling meemaken en zowel de ouders als de kinderen daarbij helpen. Wat voor ons op nummer één staat, is: de kinderen in een veilige, warme en vertrouwde omgeving begeleiden. Enerzijds proberen we hen te leiden tot Christus. Niet alleen door de Bijbelverhalen, maar ook door als school en team iets uit te stralen van liefde voor de HEERE en Zijn dienst. Anderzijds willen we de kinderen veilig begeleiden en laten ontwikkelen in kennis en vaardigheden. Veilig, met een warm pedagogisch klimaat. Maar vooral met het Woord van God als kompas. Wij hopen van harte dat ons onderwijs gezegend wordt en dat onze kinderen door genade werkelijk veiligheid mogen vinden in de Heere Jezus als hun Zaligmaker.

Namens toezichthouders en personeel,

Dirk van Garderen

Deze schoolgids is per 1 augustus 2026 goedgekeurd door de MR

Inhoudsopgave

Inleiding **2**

1. De school **6**

1.1 Naam en grondslag *6*

1.2 Gegevens organisatie *6*

1.3 Aanmelding nieuwe leerlingen *7*

1.4 Verwijdering/schorsing *8*

1.5. Logo en slogan *8*

Voetius in cijfers I **9**

2. Identiteit **10**

2.1 Doelstelling *10*

2.2 Het Bijbels mensbeeld *10*

2.3 De christen in de wereld *10*

2.4 Het doel in pedagogisch kader *11*

2.5 Uitgangspunten en doel in de praktijk *11*

2.6 Algemene uitgangspunten *11*

2.7 Het pedagogisch klimaat van de school *12*

2.8 Regels *12*

3. De organisatie van het onderwijs **13**

3.1 De organisatie van de school *13*

3.2 De samenstelling van het team *13*

4. Onderwijs **15**

4.1 De leerinhouden *15*

4.2 Voorschools onderwijs *15*

4.3 Het onderwijs in groep 1 en 2 ..... *16*

4.4 Het onderwijs in groep 3 tot en met 8 ..... *17*

4.5 Burgerschapsonderwijs *20*

Burgerschapsvorming en sociale integratie 20

Uitgangspunten 20

Actualiteit 22

De burgerschapsboom 22

Burgerschapsdoelen per leerjaar 25

Monitoring en evaluatie 25

4.6 Resultaten van het onderwijs *25*

Doorstroomtoets 26

4.7 Speciale voorzieningen in het schoolgebouw *27*

4.8 Evaluatie en reflectie *27*

Voetius in cijfers II **28**

5. Leerlingenzorg **29**

5.1 De opvang van nieuwe leerlingen in de school *29*

5.2 Het volgen van de ontwikkeling van de kinderen in de school *29*

5.3 Verzamelen van cijfers *30*

5.4 Besprekingen over de vorderingen van de leerlingen *30*
Besprekingen n.a.v. de observaties in groep 1 en 2 30
Leerlingbesprekingen 30
Overgang van groep 2 naar groep 3 30
Zittenblijven 31
Overdrachtsbesprekingen 31

5.5 De verslaggeving van gegevens over leerlingen *31*
Vastlegging van gegevens 31
Leerlingdossier 31

5.6 De speciale zorg voor kinderen met specifieke behoeften *31*
Omgaan met verschillen 31
Aangepaste leerroutes 32
Meerbegaafden 32
Fasen in de hulpverlening 36

5.7 Ondersteuning op de Voetiusschool *37*
Inleiding 37
Basisondersteuning en extra ondersteuning 37
Opgeleide specialisten van de school 38
Samen met de ouders 38
Samen met de leerling - hoorrecht 38
Samen met partners 41
Ondersteuningsstructuur 41
Toelaatbaarheidsverklaring 42
Randvoorwaarden om extra ondersteuning te bieden 42

5.8 De begeleiding van de overgang van kinderen naar het voortgezet onderwijs *42*
Afname van toetsen 42
Voorlichting schoolkeuze 42
Oriënterend bezoek aan scholen voor voortgezet onderwijs 43
Procedure 43
Contact tussen de basisschool en het voortgezet onderwijs 43

5.9 Bijzondere activiteiten voor kinderen *43*
Actie/projectweek 43
Activiteitenmarkt 43
Schoolreis en andere excursies 43
Afscheid groep acht 44
Techniekmiddag en creamiddag 44

Voetius in cijfers III **45**

6. Sociale veiligheid **46**

6.1 Coördinator sociale veiligheid *46*

6.2 Vertrouwenspersonen *46*

6.3 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling 46

7. De leerkrachten 48

7.1 Locatieraad en personeel 48

7.2 Begeleiding en nascholing 48

7.3 Activiteiten ter verbetering van het onderwijs in de school 48

7.4 De begeleiding en inzet van stagiaires van de PABO en MBO 48

8. De ouders 49

8.1 Het belang van de betrokkenheid van de ouders 49

8.2 Lidmaatschap schoolvereniging Ede 49

8.3 Medezeggenschapsraad 49

8.4 Leerplicht 49

8.5 Informatievoorziening aan ouders over het onderwijs in de school 49

8.6 Klachtenregeling 51

9. De school en de omgeving 53

9.1 Zorg voor de relatie school en omgeving 53

10. Praktische informatie 54

Bijlagen 58

Bijlage burgerschapsdoelen per leerjaar 59

Groep 1/2 59

Groep 3/4 63

Groep 5/6 67

Groep 7/8 72

1. De school

1.1 Naam en grondslag

Onze school gaat uit van Vereniging tot stichting en instandhouding van scholen, uitgaande van de Oud Gereformeerde Gemeente (in Nederland) te Ede. De grondslag voor alle facetten van het onderwijs op onze school is Gods onveranderlijk Woord. Aan dat Woord worden de beginselen voor de opvoeding en het onderwijs ontleend. De vereniging aanvaardt de onverkorte Drie formulieren van Enigheid als geheel gegrond op en overeenkomstig met Gods heilig Woord. De school is gestart in 1975. Aanvankelijk bestond voor de school geen officiële naam, maar werd deze in de volksmond “De Reformatorische School” genoemd. Het toenmalige bestuur besloot om de school te noemen naar Ds. Gisbertus Voetius. Deze predikant, geboren te Heusden, leefde van 1589 – 1676 en is een vertegenwoordiger van de Nadere Reformatie te noemen. Hij was de oprichter van de universiteit te Utrecht.

1.2 Gegevens organisatie

Bestuur
De school is sinds augustus 2022 bestuurlijk gefuseerd met het Bevoegd Gezag van de Stadhouder Willem III school in Ede. Ouders kunnen lid worden van de schoolvereniging, die nu twee scholen omvat. De Voetiusschool heeft een eigen locatieraad, bestaande uit 4 leden, die de lokale belangen van de school behartigen en de eigen lokale kleur waarborgen.

Management
De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken op school, de praktische uitvoering daarvan is het werk van twee teamleiders. Ter verantwoording aan de toezichthouders over bestuurlijke taken en ter rapportage over de dagelijkse gang van zaken is de directeur-bestuurder aanwezig bij de bestuursvergaderingen in Ede. De locatieraad vergadert vóór de bestuursvergadering en neemt kennis van de besproken zaken en rapportages.

Situering
De school is gesitueerd in een bosrijke omgeving te Doorn. De sporthal waarvan wij gebruik maken voor de midden- en bovenbouw bevindt zich vlakbij de school.

Schoolbevolking
De school wordt bezocht door kinderen uit de Oud Gereformeerde Gemeente (in Nederland), de Christelijke Gereformeerde Kerk, de Gereformeerde Gemeenten, de Gereformeerde Gemeenten in Nederland, de Hersteld Hervormde kerk en de Protestantse Kerken in Nederland. De school is een streekschool. De kinderen komen uit de plaatsen Amerongen, Bunnik, Cothen, Doorn, Driebergen, Elst, Langbroek, Leersum, Maarn, Overberg, Werkhoven en Wijk bij Duurstede. Een aantal leerlingen komt lopend of met de fiets naar school. De andere leerlingen komen met eigen vervoer.

Schoolgrootte
Op dit moment zijn er binnen de school 19 medewerkers (allen gedeeltelijk) werkzaam: twee teamleiders, acht groepsleerkrachten, een ib’er, drie onderwijsassistenten, een schoonmaker/conciërge, een managementassistente, een directeur-bestuurder, een vakleerkracht gym en enkele invalleerkrachten. De school telt 4 groepen. Wij werken met de combinatiegroepen 1/2, 3/4, 5/6 en 7/8.

1.3 Aanmelding nieuwe leerlingen

Kinderen vanaf 3 jaar kunnen deelnemen aan de peutertaalgroep, die elke donderdagmorgen wordt gehouden. Kinderen vanaf vier jaar kunnen normaal gesproken instromen in groep 1. Nieuwe ouders worden uitgenodigd voor een gesprek. Aan nieuwe ouders wordt gevraagd een vragenlijst in te vullen tot verstrekking van algemene informatie en specifieke informatie met betrekking tot het kind en bij ieder volgend kind zal dat eveneens gevraagd worden. Wilt u uw kind aanmelden? Dan wordt u gevraagd om het aanmeldingsformulier in te vullen. Nieuwe ouders krijgen een kennismakingsgesprek met de directeur-bestuurder.

Regels voor toelating
Het bestuur beslist over de toelating van leerlingen uit gezinnen. Van de ouders wordt verwacht dat zij de identiteit en de grondslag van de school onderschrijven. Wanneer zich op school problemen voordoen, bijvoorbeeld wangedrag waardoor de rust of veiligheid ernstig wordt verstoord of systematische overtreding van de in school geldende gedragsregels, kan het bevoegd gezag besluiten tot het verwijderen van de leerling. Hiervoor is een procedure afgesproken. Deze procedure ligt op school ter inzage.

Als u uw kind voor onze school aanmeldt, dan moet de school besluiten of uw kind kan worden toegelaten. Daarbij is het volgende van belang:

1. Onderschrijven de ouders de grondslag van de school

Van ouders wordt gevraagd de grondslag van de school, zoals geformuleerd in het 'aanmeldformulier nieuwe leerling' te onderschrijven. Dat is omdat we het noodzakelijk vinden dat het kind op school en thuis een eenheid ervaart in de vorming volgens Bijbelse overtuiging. In het schoolprofiel (downloads) staat meer informatie hierover. Ouders dienen lid te zijn van één van de in het schoolprofiel genoemde reformatorische kerken.
Zonder ondertekening (door ten minste één ouder/verzorger) van de verklaring op het aanmeldformulier met de daar vermelde grondslag kan het kind niet worden toegelaten.

2. Is er voldoende plaatsingsruimte op de school

Als er geen extra lokalen meer beschikbaar zijn voor een groep, is de school vol en moeten we om die reden aanmeldingen afwijzen. We verwachten op korte termijn niet dat gebrek aan ruimte een rol gaat spelen in de aanmelding.

3. Is er voldoende informatie

Hebben de ouders naar waarheid alle benodigde informatie gegeven?
Mocht het zo zijn dat de aangeleverde informatie onjuist of niet volledig is (ondanks navraag vanuit school), dan kan de school de toelating ook weigeren. Hetzelfde geldt als school vergeefs verzoekt om documenten (als die aanwezig zijn) met informatie over de ondersteuningsbehoefte.

4. Kan de school naar verwachting voldoen aan de eventuele ondersteuningsbehoefte van het kind

Aan welke ondersteuningsbehoeften de school tegemoet kan komen staat beschreven in het schoolondersteuningsprofiel (downloads) en/of de schoolgids. Weigering van toelating is op deze grond alleen mogelijk wanneer een andere school bereid gevonden is uw kind toe te laten. Dat kan ook een school voor speciaal onderwijs zijn, wanneer door het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring is afgegeven.

Wanneer bovengenoemde criteria geen bezwaren opleveren, kan uw kind worden toegelaten. Daarbij wordt de volgende procedure gehanteerd:

1. Ouders nemen contact op met de school om hun kind aan te melden.
2. Namens de school wordt telefonisch contact opgenomen met de ouders.
3. De school stuurt nieuwe ouders de schoolgids (digitaal) toe.
4. De school nodigt nieuwe ouders uit voor een kennismakingsgesprek op school, waarbij ook het schoolprofiel (downloads) wordt besproken.
5. De school stuurt de aanmeldingsformulieren aan de ouders toe.
6. De ouders vullen het aanmeldformulier in en ondertekenen dit.
7. De administratie bevestigt schriftelijk de ontvangst van het aanmeldformulier aan de ouders, waarbij het ingevulde en getekende formulier wordt toegevoegd.
8. De toelatingsprocedure start. De school beslist binnen 6 weken of het kind kan worden toegelaten en bevestigt dit schriftelijk aan de ouders. Deze termijn kan waar nodig met 4 weken worden verlengd.
9. Bij een weigering tot toelating wordt altijd opgemerkt dat ouders de gelegenheid hebben om binnen 6 weken bezwaar te maken bij het bevoegd gezag.

1.4 Verwijdering/schorsing

Als leerlingen worden toegelaten, moet ook bekend zijn wanneer zij eventueel worden verwijderd. Dat moet op last van de inspectie ook worden vermeld in deze schoolgids. Natuurlijk hopen wij dat dit nooit zal hoeven te gebeuren. In het verleden is het ook nog nooit voorgekomen en dat willen we zo houden. Toch kan het zijn dat het gedrag van een leerling bij voortdurende herhaling zo afwijkend is c.q. uit de hand loopt, dat tot verwijdering moet worden overgegaan. Te denken valt bijv. aan ontoelaatbaar taalgebruik t.o.v. medeleerlingen of leerkrachten, ernstige misdragingen, een bedreiging vormen voor medeleerlingen enz.

Onze school hanteert het protocol schorsen en verwijderen, zoals dat is opgesteld tussen de besturen organisaties VGS en samenwerkingsverband Berséba. Dit protocol kunt u vinden op onze website.

Schorsen en verwijderen zijn ingrijpende maatregelen. Meestal zullen deze maatregelen genomen worden als de veiligheid van kinderen en/of van onderwijzend personeel in het geding is. We willen een veilige school zijn voor alle betrokkenen binnen onze school.

Als we toch tot schorsing of verwijdering van een leerling moeten overgaan, zullen we dit secuur met ouders communiceren. We zullen ook de leerplichtambtenaar hierbij betrekken. Bij een schorsing zullen we zorg voor dragen, dat er geen breuk ontstaat in de ontwikkeling van uw kind. Bij verwijdering van een leerling heeft de school de wettelijk de taak een andere school te vinden, waar de leerling het onderwijs verder kan volgen.

1.5. Logo en slogan

Het logo van de school beeldt bescherming en beschutting uit. We willen de kinderen binnen de school veiligheid bieden en tegelijkertijd een opening naar de samenleving waar ze in opgroeien. De kleuren geven de variatie aan van kinderen binnen onze school. De groene kleur verwijst specifiek naar de groene omgeving van onze school. De slogan ‘veilig op weg’ wijst op enerzijds op het belang dat wij hechten aan een veilig pedagogisch klimaat. Anderzijds doelen we op de ontwikkeling die kinderen wat betreft kennis en vaardigheden doormaken, dit is al een ‘weg’ waarin kinderen binnen de verschillende groepen voortgang maken. Maar bovenal ligt de meerwaarde in het Woord van God (dé Weg) waaruit we de kinderen normen en waarden mogen meegeven. Deze normen en waarden geven de echte veiligheid, waarbinnen wij onze kinderen willen laten opgroeien.

Voetius in cijfers I

Voetius in cijfers – leerlingen Leerlingen aantal schooljaar 2026-2027	
Aantal leerlingen	84
Aantal groepen	5
Peutertaalgroep	6
Groep 1/2	21
Groep 3/4	26
Groep 5/6	15
Groep 7/8	16

2. Identiteit

2.1 Doelstelling

De Gisbertus Voetiusschool gaat sinds 1 augustus 2022 uit van de vereniging tot stichting en instandhouding van scholen uitgaande van de Oud Gereformeerde Gemeente (in Nederland) te Ede. De algemene doelstelling van ons onderwijs ligt in het verlengde van de grondslag van de schoolvereniging zoals die in de statuten is vastgelegd. Het algemene doel van ons onderwijs willen we als volgt formuleren:
De basisschool heeft tot taak de aan haar toevertrouwde kinderen in overeenstemming met Gods Woord en de daarop gegronde belijdenisgeschriften op te voeden, te onderwijzen, te leiden, te vormen en hulp te verlenen, opdat zij hun taak en opdracht in kerk, gezin en samenleving zoeken te vervullen naar de eis van Gods Woord.
Het formuleren van een mens- en wereldbeeld is noodzakelijk voor de bepaling van de identiteit van de school. We kunnen het doel van de opvoeding en het onderwijs niet los zien van datgene wat God in Zijn Woord ons voorhoudt. Het antwoord ten aanzien van het wezenlijke van het mens-zijn kunnen we vinden in de Heilige Schrift.

2.2 Het Bijbels mensbeeld

De mens is als schepsel goed en naar Gods beeld geschapen. Hij heeft zelfbewustzijn. Hij is verantwoordelijk voor zijn daden en kan daarop aangesproken worden. In de meest absolute zin heeft hij zich te verantwoorden voor God. De mens (en ook het kind) is als beelddrager Gods aanspreekbaar op wat hij móet zijn. Ons pedagogisch handelen moet hier dan ook naar zijn. Echter, elk mens is geneigd tot alle kwaad. Door de zondeval, waardoor we van nature niet meer goed kunnen doen, kunnen we niet meer beantwoorden aan het doel waartoe God ons geschapen heeft. Iedereen staat dan ook schuldig aan de Wet van de Heere en komt uit zichzelf niet meer tot het oprecht dienen van God. Maar God heeft Zijn Zoon gezonden, om de menselijke natuur aan te nemen en om de zonden van Zijn kinderen te dragen aan het kruis. We willen onze kinderen deelgenoot maken van deze zaken. We zien er van harte naar uit dat ook onze kinderen hun Schepper oprecht dienen. Daarom wijzen wij de kinderen de noodzaak van wedergeboorte en bekering tot God en het geloof in de Heere Jezus als Zaligmaker van zondaren. God wil dit middellijkerwijs doen door Zijn Woord en dat Woord moet het richtsnoer zijn van al ons handelen. In de Bijbel staat de opdracht: ”Voedt hen op in de lering en vermaning des Heeren”. (Efeze 6:4)

2.3 De christen in de wereld

Wanneer we de plaats van onze school in de samenleving willen aangeven, willen we ons laten leiden door het Woord van God. Van fundamenteel belang hierbij is de uitspraak van de Heere Jezus in het Hogepriesterlijk gebed: “Ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart van den boze. Zij zijn niet van de wereld, gelijkerwijs Ik van de wereld niet ben.” (Johannes 17:15,16) Onze houding tot de wereld wordt bepaald door Christus. Wij hebben in Zijn voetstappen te wandelen. Gelijkerwijs Hij het Licht der wereld is, zullen de Zijnen lichten in de wereld zijn. Het is de taak van de opvoeders (school en ouders) om de kinderen voor te houden een beter vaderland te zoeken. Daarnaast behoren we getuige van Christus te zijn. Het is de opdracht om door de van God gegeven middelen de wereld tot de zaligheid in Christus te roepen; “Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in de Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes; lerende hen onderhouden alles, wat Ik u geboden heb.” (Matth. 28:19). Dit dient tot uitdrukking te komen in leer en leven.

2.4 Het doel in pedagogisch kader

Het voornaamste doel in en van de opvoeding is: de eer van God. Het centrum van de christelijke opvoeding is Jezus Christus, zoals Hij is geopenbaard in Gods Woord. De kinderen die ons zijn toevertrouwd zijn schepselen uit Gods Hand. Tegenover God betekent het dat wij van alles rekenschap moeten afleggen. In de eerste plaats is het onze taak het kind op te voeden en te onderwijzen in de inzettingen van God. De opdracht tot het opvoeden vinden we in Gods Woord omschreven in Deut. 6:6 en 7: *"En deze woorden die Ik u heden gebied, zullen in uw hart zijn. En gij zult ze uw kinderen inscherpen en daarvan spreken, als gij in uw huis zit, en als gij op den weg gaat, en als gij nederligt en als gij opstaat."* De ouders zijn de eerst aangewezenen om hun kinderen op te voeden. Hoewel de school een leerinstituut is, hebben we wel te bedenken dat onderwijs en opvoeding nooit gescheiden kunnen worden. De opvoeding thuis en de opvoeding op school dienen dan ook in elkaars verlengde te liggen. We hechten daarom veel waarde aan een goed contact en een open sfeer tussen thuis en school.

2.5 Uitgangspunten en doel in de praktijk

Het schooljaar wordt gezamenlijk begonnen. In deze bijeenkomst gaat een predikant of ouderling voor uit één van de participerende kerkgenootschappen. Op onze school wordt verwacht dat gedrag en levensstijl van alle bij de school betrokken personen, in overeenstemming zijn met de grondslag van de school. Dit dient onder andere tot uitdrukking te komen in de haardracht en kleding. De meisjes en vrouwen dienen in schoolverband te verschijnen in rok of jurk, waarbij de eerbaarheid wordt betracht. Deze eerbaarheid geldt overigens ook voor jongens en mannen. De praktijk van elke dag behoort een uitwerking te zijn van de uitgangspunten en het doel, zoals hiervoor omschreven. Het team en de kinderen beginnen en eindigen gezamenlijk de week met een weekopening- en sluiting. In de klas wordt elke dag begonnen met het zingen van psalmen en met gebed. Hierop volgt het godsdienstonderwijs. Dit moment van de dag is belangrijk. Hoewel op elk moment van de dag wezenlijke zaken aangaande God en Zijn Woord ter sprake kunnen komen, is het begin van de dag de tijd bij uitstek. Ook dagelijkse noden en zorgen van de kinderen krijgen een plaats in het gebed. Maar ook in het lesgeven bij andere vakken komen regelmatig identiteitsaspecten ter sprake. Op de jaarlijks vastgestelde bid- en dankdag hebben de kinderen geen school, zodat er gelegenheid is om naar de kerk te gaan. Wanneer de bid- en/of dankdag op een andere dag plaatsvindt, bestaat de mogelijkheid om buitengewoon verlof aan te vragen voor uw kinderen. Het Kerstfeest vieren we gezamenlijk met kinderen, ouders en belangstellenden in de gemeenschapsruimte van de school. Tijdens deze viering staat de kerstvertelling, verteld door één van de leerkrachten, centraal. Traditiegetrouw ontvangen de kinderen namens het bestuur een boek. Verder vieren we beurtelings Pasen en Pinksteren, met de kinderen in de hal.

2.6 Algemene uitgangspunten

Op school wordt geprobeerd het onderwijs zo in te richten dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Het wordt afgestemd op de voortgang van de ontwikkelingen van de leerlingen. De ordening van de leerstof in de verschillende vak-en vormingsgebieden is van eenvoudig naar moeilijk, met herhalings- en verrijkingsstof. De afstemming op de ontwikkeling van de leerling blijkt uit de wijze waarop we de leerstof aanbieden in de verschillende groepen. In ons onderwijs willen we er rekening mee houden dat de leerlingen opgroeien in een multiculturele en diverse samenleving. Ook in de leerlingboeken komt dit tot uitdrukking. Reeds in de onderbouw worden de kinderen hiermee geconfronteerd. We vinden het belangrijk dat de leerlingen actief worden begeleid met betrekking tot de normen en waarden, gebaseerd op Gods Woord. Dit is voorwaarde. Daarom vindt er pas in de bovenbouw een bredere oriëntatie plaats.

2.7 Het pedagogisch klimaat van de school

De grondslag voor de omgang met elkaar is de eis van God die Hij heeft gelegd in de hoofdsom van Zijn geboden: “Gij zult liefhebben den Heere uw God met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand. Dit is het eerste en het grote gebod. En het tweede aan dit gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelven” (Mattheus 22: 37-39). Een goed pedagogisch klimaat is mede van invloed op de leerprestaties van het kind. Met behulp van bijvoorbeeld van vragenlijsten en gesprekken kunnen we enigszins nagaan of een kind in de groep is opgenomen. In gesprekken met de kinderen praten we over sociaal gedrag en over de omgang met elkaar. Met behulp van het observatiesysteem van IEP, wordt de ontwikkeling van de kinderen op dit gebied gevolgd. We willen alert zijn op treitergedrag van kinderen. Wanneer er kinderen zijn die getreiterd worden, willen we dit dan ook graag van de ouders horen. De leerkrachten dienen met zorg en respect om te gaan met elkaar en de kinderen. Fouten mogen gemaakt worden en moeten besproken kunnen worden, door de leerkracht en door het kind. Dit geeft de kinderen tevens een stuk veiligheid. Doordat de school een kleine gemeenschap is, alle kinderen elkaar kennen en het personeel ook alle kinderen kent, is de signalering van afwijkend gedrag snel en kan er adequaat gehandeld worden indien nodig. De lijnen zijn kort, ook met ouders.

2.8 Regels

In de dagelijkse omgang is één van de belangrijkste regels misschien wel: ”Zorgen voor elkaar”. Dit komt voort uit het grote gebod, namelijk God liefhebben boven alles en je naaste als jezelf. Het zorgen voor elkaar passen we toe in de ruimst mogelijke zin. Dat wil zeggen dat het een opdracht is die we uitvoeren ten opzichte van elkaar, van de kinderen, van de ouders en van allen die bij de school betrokken zijn. Liefde, relatie en gezag zijn hierbij kernwoorden. Op basis van deze houding kunnen we zorgen voor een goed welbevinden, wat ook uiteindelijk resulteert in goed leren.

De regels die gelden binnen en buiten het schoolgebouw en in de klas zijn met de kinderen doorgesproken en worden indien nodig herhaald. In de eerste plaats is het belonen van goed gedrag belangrijk. Dit geeft de kinderen een positief gevoel en bevordert het pedagogisch klimaat. Dit kan door de kinderen een pluim of een beloningssticker te geven, enz. Wanneer een kind geen goed gedrag vertoont, wordt corrigerend opgetreden. Zo proberen we de kinderen te leren waar de grenzen liggen van verantwoord handelen en verantwoord gedrag. Omdat we met elkaar een kleine gemeenschap vormen, hebben we een aantal gezamenlijke regels. Bij weekopeningen en -sluitingen worden zaken benoemd die goed gaan of aandacht behoeven.

3. De organisatie van het onderwijs

3.1 De organisatie van de school

We werken op school met het leerstofjaarklassensysteem. Dat wil zeggen dat van de leerstof die in de basisschool behandeld moet zijn, vanaf groep 3 per jaar een afgebakend gedeelte wordt aangeboden. Het kan voor sommige kinderen nodig zijn om hen een jaar extra de tijd te geven om zich de leerstof eigen te maken. (Zie paragraaf 4.6, De speciale zorg voor kinderen met specifieke behoeften.) In groep 1 en 2 stimuleren wij de brede ontwikkeling van de kinderen door middel van diverse activiteiten. Het kind ziet de wereld namelijk nog als één geheel en ongedeeld. Het kind is in deze fase nog behoorlijk gericht op de ouders. Veiligheid en geborgenheid zijn belangrijke voorwaarden voor het kind om te komen tot spelen en de wereld te ontdekken. Zo willen wij een kind de gelegenheid bieden om te 'leren' op zijn eigen wijze. Als school spelen we in op deze natuurlijke drang tot spelend leren. De werkvormen die worden gehanteerd, zijn daarom ook speels en open. In groep 3 tot en met 8 neemt de leerstof een belangrijke plaats in. De nadruk ligt op het kennismaken met de wereld zoals het oudere kind deze ontmoet. Daarbij gaan we uit van de verdeling in vakgebieden. De leerstof wordt per vak de kinderen aangeboden.

Groepsindeling
De groepen worden ingedeeld met kinderen van dezelfde leeftijd. Tot de meivakantie kunnen in groep 1 de kinderen die de leeftijd van 4 jaar hebben bereikt, instromen na de eerstvolgende vakantie, mits het aantal leerlingen in de groep niet te groot wordt. Verder zijn de kinderen verdeeld over de vier combinatiegroepen.

3.2 De samenstelling van het team

De directeur-bestuurder
De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de uitvoering van het door het bestuur/toezicht vastgestelde beleid. Samen met het managementteam zorgt hij voor het doorvoeren van dit beleid. Hij is het aanspreekpunt voor het bestuur en de locatieraad.

Teamleider
De twee teamleiders zijn belast met de dagelijkse leiding van de school en de aansturing van het team. Tevens zijn zij het aanspreekpunt voor alle bij de school betrokkenen.

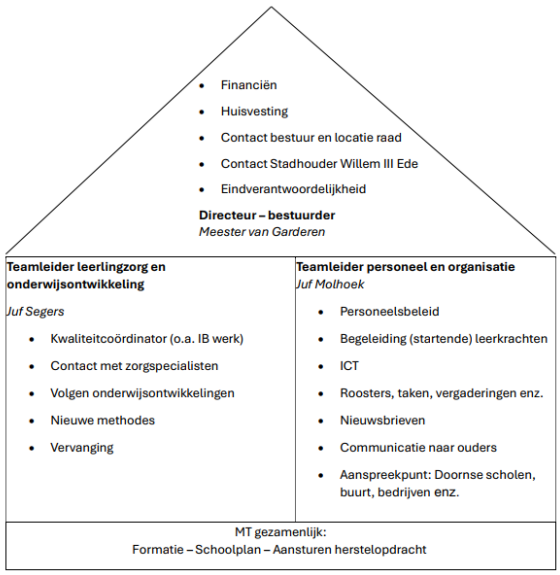

De groepsleerkracht
De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor het onderwijsleerproces in de groep. De groepsleerkracht geeft vorm aan het onderwijsprogramma, houdt de resultaten en de leervorderingen bij, voert overleg met de intern begeleider en de remedial teacher en rapporteert intern aan de directie en extern aan de ouders. De groepsleerkracht is de eerste persoon die door de ouders over hun kind kan worden aangesproken.

De interne begeleider
De intern begeleider is belast met de coördinatie van de leerlingenzorg, het afnemen van toetsen van het leerlingvolgsysteem. Aan de hand van deze toetsresultaten en de resultaten in de groep wordt bepaald wie extra begeleiding nodig heeft. De intern begeleider coördineert deze hulp en voert overleg met de leerkrachten en met de remedial teacher en eventueel met deskundigen van buitenaf, zoals van de onderwijsadviesdienst.
Naast de taak van zorgcoördinator heeft een ib'er ook als taak het coachen van leerkrachten door het voeren van groeps- en leerlingbesprekingen.

De remedial teacher
De interne remedial teacher geeft aan een leerling apart of aan een klein groepje leerlingen aangepaste instructie op onderwerpen die al in de groep behandeld zijn of nog worden behandeld (pre-teaching). De hulp is meestal cognitief (verstandelijk) van aard, maar is soms ook gericht op de sociaal-emotionele ontwikkeling.

De ICT-coördinator
De ICT-coördinator volgt de ontwikkelingen rond ICT (Informatie en Communicatie Technologie) en woont met het oog hierop cursussen bij. Tevens worden de computers in de diverse lokalen door hem bijgehouden. Hij maakt nieuwe computers bruikbaar en installeert nieuwe programma's. Tevens beheert hij het netwerk, waarop alle computers van de school zijn aangesloten. Er is een aantal laptops beschikbaar waarop leerlingen werken. Dhr P. de Visser wordt op dit moment als ICT'er ingehuurd. Hij wordt daarbij ondersteund door mevr. C. Molhoek.

4. Onderwijs

4.1 De leerinhouden

Kerndoelen
Door de Rijksoverheid zijn kerndoelen voorgeschreven waaraan iedere school wettelijk verplicht is te voldoen. De kerndoelen voor de verschillende vakgebieden zijn in de methoden verwerkt. Vanwege principiële bezwaren zijn enkele onderdelen van de kerndoelen in overleg met de overheid op voorstel van de onderwijsorganisaties binnen het reformatorisch onderwijs aangepast.

Speerpunt
De school probeert het onderwijs zo goed mogelijk te laten aansluiten op de geformuleerde kerndoelen. Hiervoor zet de school een beleid uit en evalueert dit jaarlijks op grond van de resultaten. Op dit moment richt de school zich op verbetering van het rekenonderwijs mede door het invoeren van een nieuwe methode en het inhuren van externe begeleiding en expertise. Daarnaast wordt er ook veel aandacht besteed aan de Nederlandse taal. Taal is in het leven een belangrijk communicatiemiddel. Ook is taal nodig voor de denkontwikkeling, om de wereld om ons heen te begrijpen en te interpreteren. Hoe beter de taalontwikkeling is, hoe beter ook nieuwe kennis vergaard kan worden. Door hier reeds vroeg aandacht aan te besteden, probeert de school de kinderen te stimuleren in de ontwikkeling. In de leerinhouden kunt u dit aandachtspunt steeds terugvinden. De taalontwikkeling is al op gang gekomen voordat een kind de kleuterleeftijd heeft bereikt. Om ouders behulpzaam te zijn in het stimuleren van de taalontwikkeling in de thuissituatie biedt de school vanuit eigen (private) middelen voorschools onderwijs aan. (Zie onder kopje “Voorschools onderwijs”). Voor elke groep zijn er voldoende ondersteunende leermiddelen aanwezig. Ook de schoolbibliotheek past binnen dit kader.

Godsdienstige vorming
Het godsdienstonderwijs is ingeroosterd aan het begin van elke dag voor de duur van een half uur, in totaal maximaal 120 uur per schooljaar. Voor elke groep is er een Bijbelrooster, waaraan de leerkracht zijn of haar Bijbelvertellingen ontleent. Vanaf groep 1 wordt begonnen met het leren van psalmen, waarvoor in groep 7 en 8 de Heidelbergse Catechismus in de plaats komt. In alle groepen werken we met de methode ‘Hoor het Woord’. De methode is zo opgebouwd dat de hele Bijbel in de schoolloopbaan aan bod komt, evenals een groot deel van de Psalmen. In de groepen 5 t/m 8 wordt op vrijdag aandacht besteed aan Namen en Feiten, het leren van Bijbelteksten en toepassen en verwerken van Bijbelse kennis staat dan centraal.

4.2 Voorschools onderwijs

Een goede taalontwikkeling is enorm belangrijk. Om deze taalontwikkeling reeds jong te stimuleren is in 2002 een peutertaalgroepje van start gegaan. Van overheidswege is hiervoor sinds die tijd geld beschikbaar gesteld in het kader van VVE (voor- en vroegschoolse educatie). Sinds half 2020 is de wetgeving veranderd en betaalt de school de groep uit private middelen, omdat de groep niet onder het reguliere onderwijs valt. Een bevoegd leerkracht is hiervoor aangesteld en begeleidt de peuters van 3 jaar een donderdagochtend in de week. De activiteiten staan deze ochtenden vooral in het teken van de taalontwikkeling, binnen een schoolse setting. Op deze wijze wordt de kansengelijkheid bevorderd en stromen de kinderen met een stevige basis in in groep 1.

4.3 Het onderwijs in groep 1 en 2

In groep 1 en 2 wordt gewerkt rond thema's om het geheel van het onderwijsaanbod voor het kind in een zinvol verband te plaatsen. Tijdens het werken rond thema's komen verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod, zoals zintuiglijke ontwikkeling, bewegingsactiviteiten, expressieactiviteiten en sociale ontwikkeling. Tevens wordt op deze wijze de wereld verkend. De thema's sluiten aan bij de belevingswereld van de kinderen. De Bijbelles en het vrij spelen staan niet in het teken van een thema. De voorbereiding van de basisvaardigheden die nodig zijn om in groep 3 te kunnen instappen, wat met name in groep 2 gebeurt, is een belangrijk onderdeel van de dagelijkse praktijk binnen het kleuteronderwijs. Het onderwijs is erop gericht om kinderen werk en spelsituaties aan te bieden, waarbij de kleuter voortdurend uitgelokt wordt een stapje verder te gaan. In 2020 hebben we onze visie op het jonge kind als volgt aangescherpt:

Onze visie op het jonge kind is: elk kind is een uniek schepsel en mag zich welbevinden. Belangrijke woorden die de visie vorm geven zijn: We realiseren doelgericht onderwijs op maat in een doorgaande lijn met een versterkt taalaanbod. We stimuleren de brede ontwikkeling en vinden de ontwikkeling van zelfstandigheid, zelfverantwoordelijkheid en autonomie belangrijk. We zijn door de schoolgrootte betrokken op elkaar en de ouders.

	Dit vinden we belangrijk	**Dit zien we in de praktijk**
Doorgaande leerlijn, waarin doelbewust en planmatig wordt gehandeld.	*Kinderen komen bij ons tot ontwikkelen en leren:* - Er is in doelen en inhouden sprake van een doorlopende leerlijn van /PZ->groep 1/2 -> groep 3/4. De doelen zijn oplopend in moeilijkheidsgraad, omdat we aansluiten bij de ontwikkelingsbehoeften van kinderen. - De leerinhouden richten zich op de brede ontwikkeling. - De onderwijsbehoeften vragen om extra taal en rekenen, vanwege taalarme kinderen. - De leerkracht laat de kinderen weten wat de doelen zijn van de leeractiviteiten.	- De doelen van de reken en taal activiteiten zijn zichtbaar in de groepen. - Het activiteiten/lesdoel van taal en rekenactiviteiten wordt in concrete taal benoemd. - Een jaarplanning en dagplanning. - In groep 3 zijn de methodedoelen het uitgangspunt. Eind groep 2 zijn de doelen van IEP LVS het uitgangspunt voor het maken van de themaplanning, aangevuld met de aanbodsdoelen (SLO) om een doorgaande lijn te realiseren. In de PZ worden de aanbodsdoelen prefase(SLO) gebruikt. - Diverse bronnen voor de activiteiten en leerstof. - Extra zichtbare ingeplande tijd voor taal en rekenactiviteiten. Dat doen we expliciet met instructie en impliciet in de hoeken/leeromgeving.

Stimuleren brede ontwikkeling en deze monitoren.	- Wij hebben als pedagoog zichtbare hoge verwachtingen van kinderen.
	- De ontwikkeling van kinderen wordt gevolgd, zodat ze uitgedaagd worden te leren in de zone van hun nabije ontwikkeling.
	- We gaan in op actuele onderwerpen in en rijke betekenisvolle speel- en leeromgeving.
	- Kinderen leren in interactie met andere kinderen en volwassen begeleiders.
		- Een verregaande samenwerking met een jaarlijks geplande warme overdracht.
		- Evaluatiegesprekken met kinderen over product en proces.
		- We maken gebruik van:
		  ○ Observatie-registratiesysteem IEP LVS in groep 1-2
		  ○ Kindgesprekken groep 3-8
		  ○ IEP volgtoetsen in groep 3

		- Een breed gevarieerd thematisch aanbod in de hoeken, met uitdagende echte materialen voor de verschillende niveaus. - Een gezamenlijke hoek voor de onderbouw met gerichte opdrachten voor groep 3. - Kinderen werken en spelen in verschillende groeperingsvormen
Zelfstandig, zelfredzaam, zelfverantwoordelijk	- Kinderen en volwassen begeleiders kunnen omgaan met afspraken, regels en routines. - Kinderen leren de executieve vaardigheden en leren omgaan met uitgestelde aandacht. - Kinderen kunnen omgaan met criteria die aan opdrachten en spel zijn gesteld.	- Kinderen kleden zichzelf aan en strikken hun eigen veters. - Kinderen en volwassen begeleiders weten waar de materialen horen en kunnen dit zelf pakken en opbergen. - Het deel onderbouw en de gezamenlijke werkplekken ziet er opgeruimd en verzorgd uit. - Duidelijke regels en afspraken. - Het rooster bevat dagelijks een leeg kwartier voor observatie en kijken. De leerkracht is dan niet te storen.
Autonomie	- Kinderen krijgen instructie waar het moet, en mogen ontdekken waar het kan.	- Kinderen voeren in werkstukken de aangeboden technieken volgens vooraf gestelde criteria op dezelfde wijze uit. - De producten laten de creativiteit en autonomie van het kind zien. - Een uitdagende leeromgeving met keuzeactiviteiten. - Kinderen denken zelf na over door de leerkracht ingebrachte problemen in het spel. - Kinderen spelen en werken overal.

4.4 Het onderwijs in groep 3 tot en met 8

Vanaf groep 3 worden de verschillende vakken met behulp van daarvoor ontwikkelde methodes gegeven. Om het lesgeven te optimaliseren wordt bij verschillende vakken het “directe instructiemodel” gehanteerd.

Lezen
In het cursusjaar 2025-2026 is de nieuwe taalmethode ‘Veilig leren lezen’ geïmplementeerd. Daarmee wordt gestart met het technisch lezen in groep 3. Op basis van wat de kinderen al kunnen met letters en woorden worden drie groepen gemaakt. De leerkracht houdt tijdens de instructie rekening met de verschillende niveaus. Aan het eind van deze groep moeten de kinderen niveau 3B beheersen. Als dit niet gehaald wordt, wordt er in de klas extra geoefend met het kind en wordt aan ouders gevraagd om thuis dagelijks het lezen te oefenen. Soms worden leerlingen uit de bovenbouw ingezet om extra leesoefeningen te geven aan de kinderen uit groep 3 en 4. Peer-tutoring heet deze wijze van werken. Kinderen die hardnekkige problemen hebben met het leren lezen, worden individueel of in kleine groepjes geholpen. De lessen voor begrijpend lezen zijn opgenomen in de taalmethode.

Schrijven
In groep 2 wordt gestart met het voorbereidend schrijven. We gebruiken hiervoor de methode ‘Klinkers’. In groep 3 wordt begonnen met aanvankelijk schrijven volgens de methode ‘Pennenstreken’, waarna in groep 4 de hoofdletters worden aangeleerd. In groep 5 tot en met 8 wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een eigen handschrift.

Rekenen
In het schooljaar 2025 – 2026 zijn we gestart met een nieuwe rekenmethode, dit is de methode ‘Wereld in Getallen5’. Groep 7 maakt in het schooljaar 2026-2027 de overstap. Het jaar daarna zal groep 8 volgen.

Taal en spelling
Voor het taalonderwijs gebruiken we de voor het reformatorisch onderwijs ontwikkelde methode ‘Taalactief’. In het schooljaar 2026-2027 implementeren we Taalactief5. Deze taalmethode is aangepast aan de gestelde kerndoelen en de huidige onderwijseisen.
Voor het spellingonderwijs wordt gebruik gemaakt van Staal. Deze methode is qua opzet en didactiek erg geschikt voor kinderen met dyslexie en een zwakke taalontwikkeling. Door middel van heldere strategieën maken de leerlingen de leerstof van Spelling eigen.

Wereldoriënterende vakken
In de groepen 3 en 4 vindt er een oriëntatie plaats in de vakken aardrijkskunde en biologie. Deze lessen worden aan de hand van een aantal onderwerpen gegeven. Het ene jaar worden hiervoor de onderwerpen uit de methode Velig Leren Lezen gebruikt en het andere jaar uit de methode E.t.W. Vanaf groep 5 worden deze vakken afzonderlijk gegeven, waarbij moet worden opgemerkt dat ook verbanden tussen de vakken onderling worden gelegd.

Aardrijkskunde
In de groepen 5 tot en met 8 wordt de methode ‘Traveling the World’ gebruikt. Het is een christelijke methode met rijk geïllustreerde werk- en leerboeken. Deze methode besteedt ook aandacht aan kaartlezen en topografie met behulp van Google Maps. Daarnaast worden allerhande onderwerpen behandeld. Na elk hoofdstuk krijgen de kinderen een toets over de behandelde stof. De methode biedt mogelijkheden om te differentiëren in de leerstof (zie paragraaf 4.2, Aangepaste leerroutes).

Natuuronderwijs
Voor de lessen natuuronderwijs wordt de christelijke methode ’Wondering the World’ gebruikt. Deze christelijke methode behandelt zowel biologie als natuurkunde en techniek. Wanneer dit past bij het onderwerp kunnen de kinderen de natuur in. Tevens kan de school materiaal in bruikleen aanvragen bij diverse educatieve natuurorganisaties. De methode heeft een duidelijk christelijk karakter en geeft ruimte voor verwondering over Gods schepping.

Vaderlandse geschiedenis en kerkgeschiedenis
Voor geschiedenis wordt vanaf groep 5 methode ‘Venster op Nederland’ gebruikt. De makers van deze methode proberen zoveel mogelijk Gods hand in de geschiedenis te laten zien. In groep 6 wordt begonnen met de tijd van de prehistorie, wat in groep 8 uitmondt in de tijd van nu. De kerkgeschiedenis is in de methode verweven met de vaderlandse geschiedenis. Het deel van groep 5 is een voorloper op de methode. Kerkgeschiedenis wordt vanaf groep 7 ook gegeven vanuit de methode Hoor het Woord.

Sociale redzaamheid: verkeer
In groep 3 tot en met 8 wordt gebruik gemaakt van de verkeerskranten van VVN. In groep 7 wordt ook geoefend met proefexamens van Schoolverkeersexamen. De kinderen van de groepen 7 en 8

nemen om het jaar deel aan het theoretische landelijke verkeersexamen en ook aan het plaatselijk georganiseerde praktische verkeersexamen. In voorgaande jaren zijn ze daarop voorbereid door de kennis van borden en regels, waarbij het vooral gaat om het toepassen van deze kennis in de praktijk.

Engels
We gebruiken voor Engels de adaptieve methode Holmwoods Tweens. We willen hiermee o.a. aansluiten bij en gebruik maken van de taalgevoelige leeftijd van kinderen om ze voor te bereiden op een maatschappij die steeds internationaler wordt en waarin men vreemde talen nodig heeft. In de onder- en bovenbouw ligt de nadruk op het spelenderwijs leren. De leerlingen werken daarnaast in een online omgeving op eigen niveau aan vaardigheden als lezen, luisteren, spreken, schrijven en woordenschat. In de lessen komt de opgedane kennis weer terug op een speelse en laagdrempelige manier. In de groepen 1 t/m 4 wordt met Holmwoods Kids vooral aan Engelse woordenschat gewerkt d.m.v. digibordtools, verhaaltjes en liedjes.

Handvaardigheid en tekenen
Het doel van expressievakken is de bewustmaking bij het kind van de ons omringende werkelijkheid. De kinderen wordt geleerd om beeldende aspecten uit te drukken op een persoonlijke, creatieve manier. De groepen krijgen handvaardigheid van de groepsleerkracht, waarbij ook ouders soms een helpende hand bieden.

Muzikale vorming
De muzikale vorming richt zich onder andere op het oefenen en ontwikkelen van muzikale vaardigheden, zoals een goed gebruik van de eigen stem. Tevens draagt muzikale vorming bij aan de sociale vorming door het ontwikkelen van het saamhorigheidsgevoel. Het liedrepertoire bestaat uit geestelijke liederen, volksliederen, kinderliederen en spelliederen. Tijdens de muziekles wordt al naar gelang het lied aandacht besteed aan de ontwikkeling van maat en ritme, stemvorming en het gebruik van muziekinstrumenten. De leerkracht maakt gebruik van liedboeken, waarin handreikingen staan bij de te zingen liederen. De aangeleerde liederen worden door de leerkracht bijgehouden op een lijst. Deze lijst wordt meegegeven met de groep naar de volgende leerkracht. Voor het zingen van geestelijke liederen zingen wij o.a. uit de bundel ‘Tot Zijn eer’.

Studievaardigheden
Voor het extra oefenen van de studievaardigheden gebruiken we de methode “Blits 2”. Met deze methode leren de kinderen het aflezen van grafieken, tabellen en dergelijke.

Bewegingsonderwijs
De groepen 3 tot en met 8 hebben één keer per week een uur bewegingsonderwijs. De lesinhoud bestaat uit een spel of een les met toestellen. Deze lessen worden gegeven door een vakleerkracht bewegingsonderwijs. Om ieder kind zo intensief mogelijk te laten bewegen wordt overwegend gebruik gemaakt van werken in kleine groepen. In een gymles worden meestal 3 verschillende activiteiten aangeboden, welke tijdens de les rouleren. Door deze opzet wordt naast bewegen ook samenwerken en zelfstandig werken bevorderd.
De kinderen van groep 1 en 2 gaan naar het speellokaal in onze school voor de lessen bewegingsonderwijs.

Computer
In de bovenbouw krijgen de leerlingen eens in de twee jaar de gelegenheid om een typecursus te volgen via ‘Type-World’. Daarnaast wordt de computer gebruikt om te oefenen met verschillende methodegeboden en niet-methodegebonden computerprogramma’s zoals WIG, Ambrasoft, Holmwoods, Typeworld enz. Voor het gebruik van de computer zijn wel regels. Daarvoor is het zgn. mediabeleid opgesteld:

- We willen de leescultuur positief bevorderen, videogebruik is alleen ondersteunend.
- We gebruiken een streng filter om ongewenste informatie buiten te houden.
- Leerlingen maken geen enkel gebruik van sociale media binnen de school.
- Leerkrachten gaan bewust met hun mediagebruik om en beseffen het belang van hun voorbeeldgedrag.
- Video's die getoond worden, worden altijd van tevoren getoetst aan de kaders en hebben altijd een aantoonbare didactische meerwaarde.
- Speelfilms worden vanwege principiële bezwaren niet getoond.
- Het bekijken van nieuwsberichten en nieuwsvideo's gebeurt binnen een context van duiding en gesprek.
- Leerlingen mogen alleen onder begeleiding van een leerkracht op internet.
- Het gebruik van mobieltjes is niet toegestaan op school.
- Het gebruik van smartwatches is niet toegestaan op school.

4.5 Burgerschapsonderwijs

Burgerschapsvorming en sociale integratie

Uitgangspunt voor onze visie zijn het Woord van God en drie Formulieren van Enigheid. Op grond daarvan is de kernopdracht van reformatorische scholen verwoord: de vorming van de leerling tot een zelfstandige, God naar Zijn Woord dienende persoonlijkheid, geschikt en bereid om de gaven die hij ontving, te besteden tot Gods eer en tot heil van het schepsel, in alle levensverbanden waarin God hem plaatst.

Hieronder verwoorden we in het kort onze visie op goed burgerschap en verwerken we de in de burgerschapswet gedefinieerde waarden vanuit onze reformatorische identiteit. Er wordt vervolgens gebruik gemaakt van de leerlijn burgerschap en het bijbehorende instrument van de SLRO om deze uitgangspunten praktisch gestalte te geven in de verschillende groepen.

Uitgangspunten

We belijden op grond van de Bijbel dat dat elk mens goed is geschapen, maar door moedwillige ongehoorzaamheid van God is afgevallen. Toch heeft God de mensheid niet aan zichzelf overgelaten, maar heeft in Christus voor een weg van verzoening gezorgd.

De mens reist door de tijd naar de eeuwigheid. Zijn levenstijd is genadetijd. Tijd om wedergeboren te worden. In deze tijd hebben we tevens de opdracht om door Bijbels samenleven naar vermogen zorg te dragen voor onze naaste en onze leefomgeving. Gods Woord en Wet, die liefde tot God en tot de naaste vragen, zijn daarbij het uitgangspunt voor onderstaande uitwerking.

Burgerschapsvorming is onderdeel van persoonsvorming. Dat zien we als essentieel om ons op de juiste wijze te kunnen verhouden tot anderen. Ons burgerschapsonderwijs is waardengestuurd.
We onderscheiden vanuit persoonsvorming de volgende onderdelen:

- (Van) Wie ben ik? Met onderdelen als persoonlijke verhouding tot God, persoonlijke identiteit, en mensbeeld.
- Waar en wanneer ben ik of leef ik? Met onderdelen als verbondenheid en plaats binnen de cultuur waarin we leven vanuit historisch wereldbeeld en plaats in de maatschappij als goede burgers.
- Met wie leef ik? Met onderdelen als sociale ontwikkeling, het functioneren als burger in deze wereld, democratie en diversiteit.

- Hoe leef ik en wat doe ik (wel of niet)? We leggen de focus op het leven als christen dat bestaat in een leven in Gods dienst, het belijden van Zijn Naam, strijden tegen de zonde, onderwerping aan gezag, het omgaan met de schepping, onze naaste en het milieu.
- Wat kan ik of moet ik kennen? Hierbij staan kennis, attitude, vaardigheden, reflectie en gedrag t.a.v. democratisch en maatschappelijk verantwoord handelen en omgaan met conflicten en verschillen centraal.

Burgerschapsvorming doortrekt het hele leven en daarmee ook het onderwijs. We zien de leraar als identificatiefiguur. De (school)cultuur en het curriculum is 'doordrenkt' van burgerschapsaspecten en de school is een oefenplaats voor de leerlingen.

Vanuit bovenstaande noties hanteren we voor goed burgerschap vier uitgangpunten:

- We verhouden ons tot de Ander (God): Om goed burger te zijn, is wedergeboorte onmisbaar. De bekering maakt de christen in de eerste plaats burger van het Koninkrijk der hemelen. Hij heeft God lief en zoekt Zijn eer. Dat uit hij in eerbied voor God en in gehoorzaamheid aan Zijn geboden. Hij is pelgrim in deze wereld, op weg naar de hemel.
- We verhouden ons tot anderen: Een goede burger heeft zijn naaste (ver weg en dicht bij) lief en laat dit zien door voor anderen te zorgen, trouw te zijn, verantwoordelijkheid te nemen, gezag te erkennen. Tegelijkertijd wordt hij toegerust om zich voldoende betrokken te voelen en medeverantwoordelijk te zijn voor de samenleving waarin hij leeft. Door zijn levenswandel wint hij anderen voor Christus.
- We verhouden ons tot het andere: Een goede burger voelt zich (mede)verantwoordelijk voor het milieu en het beheren van de schepping. Hij gaat zorgvuldig om met de eigendommen van anderen en erkent zijn rentmeesterschap.
- We verhouden ons tot onszelf: Een goede burger heeft een evenwichtig zelfbeeld. Hij kent en erkent zichzelf als uniek schepsel van God. Zijn persoonlijke ontwikkeling wordt in opvoeding en onderwijs met zorg en liefde vormgegeven.

Als reformatorisch primair onderwijs gaan we onder andere uit van de onderstaande Bijbelse waarden en brengen daar de in het wetsvoorstel genoemde seculiere waarden gelijkheid, vrijheid en solidariteit onder.

- Verantwoordelijkheidsbesef en rentmeesterschap (Luk. 16:2; vgl. Gen. 2:15 en 3:23): We zijn als individu en gemeenschap verantwoordelijk voor onszelf, voor onze naaste, voor de gemeenschap waarin we leven, voor het (omgaan met) schepping en milieu. We zijn verantwoording verschuldigd aan God, maar ook bereid verantwoording af te leggen aan anderen. We streven duurzaamheid na in het gebruik van de (grondstoffen van de) aarde en in relaties. Dit is solidariteit in gebondenheid aan Gods Woord als grondslag.
- Rechtvaardigheid en eerlijkheid (Micha 6:8): Er is geen verschil in het benaderen van mensen op grond van geslacht, ras, leeftijd, cultuur of sociale klasse. We streven een democratische rechtsstaat en gerechtigheid na en gaan eerlijk en integer om met alle mensen. Dit is gelijkwaardigheid zoals de Bijbel het ons voorhoudt. Dit wil niet zeggen dat iedereen in alle opzichten gelijk is. Er zijn namelijk verschillen tussen mannen en vrouwen (Gen. 1:27), overheid en onderdaan (Rom. 13:1-2), rijk en arm (Spr. 22:2).
- Weldadigheid liefhebben en weldoen (Micha 6:8 en Luk. 10:37 vv.): God vraagt ons alle mensen wel te doen en liefde tot de naaste te betrachten. We zien om naar elkaar en streven het vormen van een gemeenschap na. Dit is voor ons solidariteit, het altijd liefhebben van personen en het hen weldoen. Gedrag, handelingen en ideeën worden alleen als legitiem geaccepteerd wanneer deze overeenstemmen met Bijbelse waarden en normen.
- Nederigheid (Rom. 12 en Micha 6:8): Ons past bescheidenheid en ootmoed. Individualisering en (ongelimiteerde) zelfontplooiing strijden met deze waarde.

- Afhankelijkheid (van God) en onderworpenheid (Bijbel en gezag) (2 Kor. 9:13 en Ef. 5:21): We erkennen dat we afhankelijk zijn van God als Schepper en Onderhouder van al het geschapene. We onderwerpen ons aan het door God gegeven gezag. Tegelijkertijd erkennen gezagsdragers hun grote verantwoordelijkheid. Vanuit deze afhankelijkheid en onderworpenheid krijgt in de weg van wedergeboorte de vrijheid in Christus gestalte. Christelijke vrijheid is vrijheid in gebondenheid aan Gods wet. Vrijheid die misbruikt wordt ten koste van onszelf, onze naaste en de aarde verwerpen we als on-Bijbels.

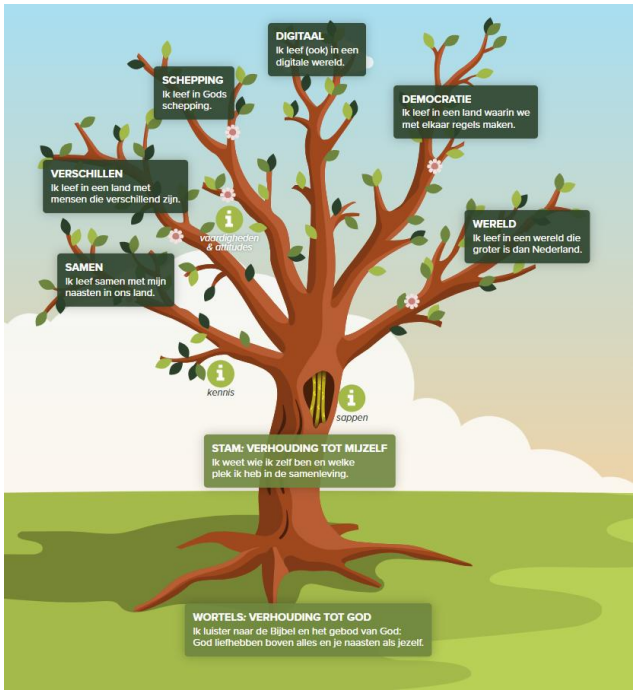

Actualiteit

Conform de burgerschapswet draagt het bevoegd gezag van onze school zorg voor 'een schoolcultuur die in overeenstemming is met de in deze visie opgenomen waarden, creëert het een omgeving waarin leerlingen worden gestimuleerd actief te oefenen met de omgang met en het handelen naar deze waarden en draagt het verder zorg voor een omgeving waarin leerlingen en personeel zich veilig en geaccepteerd weten, ongeacht de in de in de wettekst (derde lid, onder c) genoemde verschillen.'

De burgerschapsboom

Onze visie op burgerschap maken we visueel in de metafoor van een boom: een boom met wortels, een stam, takken, bladeren en vruchten, en met sappen die door de hele boom stromen. In de metafoor krijgen de vier verhoudingen waarin mensen geplaatst zijn een plek: de verhouding tot God, jezelf, de ander (onze naasten) en het andere (de schepping en de instituties). Ook de gerichtheid op kennis, vaardigheden en attituden en het belang van waarden zien we in de metafoor terug.

a. Wortel – verhouding tot God

We zien de Bijbel als de bron of wortel van goed burgerschap. Gehoorzaamheid aan God en aan Zijn geboden staat centraal bij de invulling van het burgerschapsonderwijs. Een concreet uitgangspunt is het dubbele liefdesgebod: God liefhebben boven alles en je naasten als jezelf. Dit wordt zichtbaar in de vrucht van de Geest (Galaten 5).

We leren de leerlingen dat ze burger zijn van deze wereld, die goed geschapen is door God. Daarom heeft Hij zeggenschap over deze aarde en recht op ons leven. Ook leren we de leerlingen dat wij mensen zijn die gezondigd hebben tegen God. Daardoor is het samenleven op deze wereld gebroken, met allerlei kwalijke gevolgen voor de verhoudingen waarin we als mens geplaatst zijn. Leerlingen leren daarom bij het burgerschapsonderwijs dat het op aarde niet volmaakt zal zijn. Tegelijkertijd leren ze om hun verantwoordelijkheid in deze wereld te nemen en zich te richten op het goede dat God ondanks de zonde wil geven voor deze wereld.

We bezien burgerschap in het licht van de eeuwigheid. Dit leven is tijdelijk; we zijn op doorreis naar de eeuwigheid. Daarom leren we leerlingen niet alleen dat ze burgers van deze wereld zijn, maar ook dat ze door genade burgers van het koninkrijk der hemelen mogen worden. Het perspectief van het koninkrijk der hemelen voedt de verantwoordelijkheid als burger van deze wereld: de Bijbel koppelt aan de opdracht om God lief te hebben boven alles immers direct de opdracht om onze naaste lief te hebben. *God heeft de wereld goed geschapen. Daarom heeft Hij zeggenschap over deze aarde en recht op ons leven.*

b. Stam – verhouding tot jezelf

Om goed burger te kunnen zijn, is het belangrijk dat leerlingen zichzelf kennen. Hierbij gaat het zowel om het zelfbeeld op relationeel niveau, als met betrekking tot de seksuele ontwikkeling. Leerlingen daarover leren nadenken is een onderdeel van de vormingsopdracht van de school. Dat leerlingen ontwikkelen een eigen identiteit, in de zin van 'ik weet wie ik ben'. In de seksuele vorming op de basisschool krijgen veel van deze onderdelen een plaats. Leerlingen leren vanuit de Bijbel te reflecteren op hun eigen handelen, ontwikkelen langs Bijbelse lijnen hun eigen waarden, een eigen levensovertuiging en eigen idealen. Leerlingen leren ook om hun eigen mening te verwoorden.
Het leerproces wie een kind zélf is, het reflecteren op eigen handelen en de seksuele vorming zijn onderdelen van persoonsvorming. Persoonsvorming duiden we als "de vorming van mensen tot verantwoordelijke personen, die verlangen om voor God, de ander en in deze wereld hun taak en roeping uit te oefenen", met:

- onderscheidingsvermogen: leren zien waar het op aankomt, op een christelijke manier naar de wereld en jezelf leren kijken;
- verantwoordelijkheid: nemen en dragen;
- oriëntatie op het liefdesgebod: voor God en de ander leven;
- een gemeenschap: voor en met de ander."

Persoonsvorming hangt nauw samen met burgerschapsvorming. Binnen deze leer- en ontwikkellijn willen we echter de hoofdfocus richten op burgerschapsvorming. Daarom staan we slechts beknopt stil bij persoonsvorming. We pretenderen met deze korte duiding niet het begrip persoonsvorming volledig te ontrafelen of toe te lichten. Wel is het van belang om onderstaande vaardigheden een plek te geven tijdens de leeractiviteiten van burgerschapsvorming.

Bij burgerschap wordt gevoelsmatig vooral gedacht aan vaardigheden waarbij aan anderen ruimte *gegeven* wordt. Denk bijvoorbeeld aan:

- beheersen van impulsen (niet alles zomaar zeggen wat je denkt of vindt);
- zich kunnen inleven in de ander (beseffen dat bepaalde ervaringen of gedragingen consequenties en gevoelens bij anderen losmaken);
- flexibel kunnen omgaan met reacties van een ander (bereid zijn om andere standpunten te horen en waar nodig eigen mening, houding, of actie aan te passen).

Toch zijn bij burgerschap en persoonsvorming juist ook vaardigheden rond het *nemen* van ruimte belangrijk. Het gaat dan bijvoorbeeld om:

- autonomie en verantwoordelijkheidsgevoel (begrijpen en kunnen verwoorden van eigen standpunten en daaraan vasthouden);
- initiatief (zelf actie ondernemen uit eigen beweging);
- stimuleren van een positief zelfbeeld. Met het opdoen van ervaringen in het handelen op sociaal-emotioneel vlak, leert een kind ook meer over de ander, over wie het zelf is, waar het goed in is en waar nog ontwikkelpunten liggen. Het zelfbeeld hangt dan ook nauw samen met zelfvertrouwen, waarbij het vooral gaat om de overtuiging van het eigen kunnen (Hoeben, 1993). Zelfvertrouwen vormt samen met het vertrouwen in de ander een belangrijke basis voor het welbevinden van een kind.

Deze elementen zijn in de leer- en ontwikkellijn wel meegenomen, maar zien we in de eerste plaats als basisvoorwaarden voor goed burgerschapsonderwijs en -gedrag.

Wortel	Stam
Afhankelijkheid	Verantwoordelijkheid
Nederigheid	Integriteit
Gehoorzaamheid	Trouw
Brongerichtheid	Verdieping
Blijdschap	Zelfbewustheid

c. Takken – inhoudelijke thema's burgerschap

De takken van de vormingsboom staan voor inhoudelijke thema's van het burgerschapsonderwijs. In de uitwerking van deze thema's krijgen de verhoudingen met de ander (onze naasten) en het andere (de schepping, de instituties en organisaties) een belangrijke plek.
Op grond van diverse bronnen, zoals de Kerndoelen komen we tot onderstaande thema's.

- *Samen:* ik leef samen met mijn naasten in ons land.
- *Verschillen:* ik leef in een land met mensen die verschillend zijn.
- *Schepping:* ik leef in Gods schepping.
- *Digitaal:* ik leef (ook) in een digitale wereld.
- *Democratie*: ik leef in een land waarin we met elkaar regels maken.
- *Wereld:* ik leef in een wereld die groter is dan Nederland.

d. Bladeren – kennis

Het ontwikkelen van burgerschap vraagt in de eerste plaats om kennis. Deze kennis is in de metafoor terug te zien in de bladeren bij elke tak. Leerlingen moeten over bepaalde kennis beschikken om een goede burger te kunnen zijn. Dat kan kennis zijn over de basiswaarden van de democratische rechtsstaat of de werking van de rechtsstaat, maar ook over Bijbelse lijnen die van belang zijn voor burgerschap.

e. Vruchten – vaardigheden en attituden (sociale en maatschappelijke competenties)

Naast bladeren hangen er vruchten aan de boom. De waarde van vruchten is groter dan die van bladeren: de boom is uiteindelijk bedoeld voor de vruchten. Burgerschapsonderwijs gaat niet alleen om het creëren van kennis, maar ook om het ontwikkelen van vaardigheden en attituden. De wet en het inspectiekader noemen dit het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.
De school functioneert als een samenleving in het klein en is daarmee een oefenplaats voor de sociale en maatschappelijke competenties. Juist binnen de schoolcontext leren leerlingen zich te verhouden tot de ander, zowel in de klas als in het geheel van de school. Daarom is het van belang dat burgerschap schoolbreed wordt aangepakt en doorwerkt in alle onderdelen van het schoolleven: in de lessen, maar ook in de projecten, het omgaan met afval in de school, de gezagsverhoudingen en de leefregels, de houding van de leerkracht, de keuze van thema's, het al of niet uitlokken van praktijk en oefening, enzovoort. Bij het nadenken over burgerschap komt de hele manier van samenleven in de gemeenschap van de school in beeld.
Op christelijk-reformatorische scholen is de schoolbevolking vaak tamelijk homogeen, omdat de leerlingen meestal worden opgevoed vanuit dezelfde levensovertuiging. Dit is een voordeel, omdat burgerschap kan worden beoefend in een veilige setting. Het is ook een nadeel, omdat de leerlingen wellicht minder in aanraking komen met andere (sub)culturen in de maatschappij. Wij zullen dus bewust moeten zoeken naar mogelijkheden om (gerelateerd aan de ontwikkelingsfase van kinderen) leerlingen kennis te laten maken met verschillen in de samenleving.

Democratie	Verschillen	Samen	Wereld	Digitaal	Schepping
Vrijheid	Diversiteit	Solidariteit	Naastenliefde	Matigheid	Matigheid
Eerlijkheid	Respect	Naastenliefde	Verantwoordelijkheid	Zelfbeheersing	Rentmeesterschap
Goedheid	Lankmoedigheid	Trouw	Vrede	Trouw	Verantwoordelijkheid
Vrede	Brongerichtheid	Dienstbaarheid	Barmhartigheid		Goedheid
Verantwoordelijkheid	Consistentie	Blijdschap			Duurzaamheid
		Goedertierenheid			Godsbesef
		Zelfbeheersing			
		Gemeenschapszin			

f. Sappen – waarden
Burgerschapsonderwijs is nooit waardenneutraal. De schoolcultuur en -visie zijn medebepalend voor de invulling van het burgerschapsonderwijs. Daarbij is de wortel cruciaal. Vanuit het Bijbels perspectief (de wortel) wordt de boom gevoed met christelijke waarden, die doorwerken in de stam, de takken, de bladeren en de vruchten. De waarden zijn als sappen die door de hele boom stromen. We gaan uit van de waarden als vrucht van de Geest, uit Galaten 5. Ook de basiswaarden van de democratische rechtsstaat komen in dit licht aan de orde.

De school heeft alle concrete burgerschapsactiviteiten per thema ingevuld, zodat er zichtbaar wordt hoe er in iedere groep gewerkt wordt aan de burgerschapsdoelen.

De school is nog op zoek naar een instrument om Burgerschap te meten en evalueren. De ontwikkeling van instrumenten wordt nauwgezet gevolgd.

Burgerschapsdoelen per leerjaar
De doelen per leerjaar vindt u als bijlage bij deze schoolgids

Monitoring en evaluatie
Een keer per jaar nemen we een burgerschapsmeting af.
De uitkomst van deze meting gaf aan dat het onderwerp ‘nieuwsitems’ de aandacht vraagt. We hebben daarom afgesproken dat we iedere dag ‘nieuws van de dag bespreken’. Bij deze nieuwsitems houden we uiteraard rekening met de identiteit van onze school.
Ook kwam uit de meting dat het onderwerp culturele ontwikkeling achterblijft. In het cursusjaar 2026-2027 zullen we ons als team beraden hoe we deze ontwikkeling kunnen verbeteren.

4.6 Resultaten van het onderwijs

De resultaten van het onderwijs
Wanneer we het hebben over de resultaten van het onderwijs, dan zijn we al gauw geneigd om te denken aan behaalde cijfers en resultaten voor bepaalde vakken. En uiteraard zijn dit zaken die van groot belang zijn, maar als we ons alleen hierop zouden richten, dan zouden we de kinderen geen recht doen. Ieder mens heeft toch zijn gaven, niet alleen van hoofd, maar ook van hart en hand.

De onderwijsresultaten van de IEP hoofdtoetsen blijven achter bij het landelijk gemiddelde. Daarom hebben we een interventie ingezet waarbij we ons in het cursusjaar 2026-2027 gaan richten op een ononderbroken ontwikkeling van de leerlingen. Daarbij

- hebben we concrete verwachtingen van de resultaten van de leerlingen
- leggen we de resultaten naast de verwachtingen
- verklaren we de resultaten
- verbeteren we daarmee de kwaliteit van ons onderwijs

We doen dit aan de hand van de PDCA cyclus (plan-do-check-act) op lesniveau, blok/themaniveau, halfjaarlijks en jaarlijks niveau.
Op lesniveau noteren we het in de lesmap in het kleine plan. De uitkomsten op blok/themaniveau en halfjaarlijks en jaarlijks niveau noteren we in het groepsplan in Parnassys.

Doorstroomtoets

Lezen

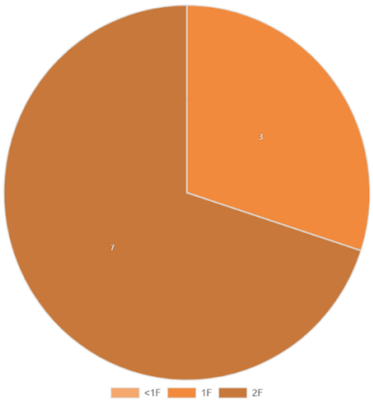

Rekenen

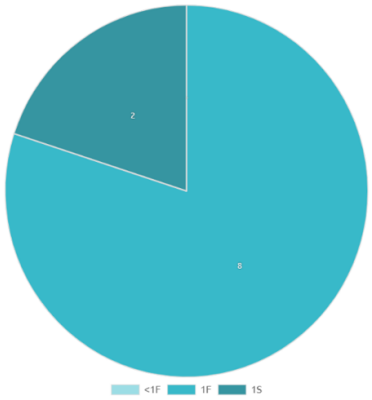

Taalverzorging

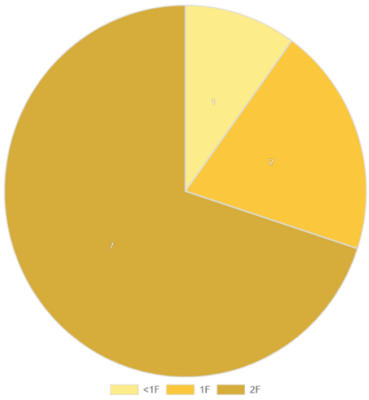

Elke jaar nemen we de IEP doorstroomtoets af. Hierboven ziet u de uitslag van de doorstroomtoets 2025/2026

De inspectienorm is dat minimaal 85% van alle leerlingen het referentieniveau 1F behaalt. Deze leerlingen bereiken dan met hun resultaten het niveau van eind groep 6. Daarmee kunnen zij dan uitstromen naar VMBO op basis- en kaderniveau.

We zien dat een hoog percentage leerlingen dit niveau haalt. Bij (begrijpend) lezen en rekenen behalen zelfs alle leerlingen dit niveau.

Het percentage leerlingen dat 1S/2F moet halen is ook bepaald door de inspectie. Bij (begrijpend) lezen scoren we boven het landelijk gemiddelde.

We zien dat met name de resultaten van rekenen en wiskunde lager zijn ten opzichte van de andere vakken. Deze resultaten bevestigen het beeld dat we op rekengebied een inhaalslag hebben te maken.
Daarvoor hebben we een nieuwe methode aangeschaft die de rekenontwikkeling van de leerlingen systematisch volgt. We gaan in het cursusjaar 2026-2027 werken met focusgroepen en het 20-20-20 model zodat binnen de combinatieklas de leerling toch een gedegen instructie krijgt.
Aan het eind van elk blok nemen we de methode toets af waarna we teambreed deze methodetoetsen evalueren en voorbereidingen treffen voor het nieuwe blok.

Daarnaast volgen we een intensief traject van de PO-raad met onder andere scholingen waarbij afstemming, differentiatie en zicht op ontwikkeling aan bod komen.

4.7 Speciale voorzieningen in het schoolgebouw

Gebruik van de verschillende ruimten
De school beschikt over zeven groepslokalen, waarvan er twee gebruikt worden als RT-lokaal. De onderbouw kan voor de lessen bewegingsonderwijs gebruik maken van het speellokaal met de verschillende materialen, zoals klauterramen, banken en kasten. De kinderen uit de midden- en bovenbouw maken gebruik van de nabijgelegen sporthal. De bibliotheek is in de gang gevestigd. Vanaf groep 1 kan elke groep gebruik maken van een aantal Chromebooks.
Er is ook een orthotheek, waar elke leerkracht terecht kan voor lesondersteunend en remediërend materiaal.

4.8 Evaluatie en reflectie

In het achterliggende schooljaar hebben we ons handelen uitgebreid geëvalueerd en daarop gereflecteerd. Het beleid betreffende sociale veiligheid en burgerschap is op orde en wordt in het nieuwe schooljaar volledig geïmplementeerd. Een aandachtspunt was en is hoe we zicht krijgen op de ontwikkeling van de leerlingen én wat dat betekent voor de volgende les en in het algemeen voor de hele groep en school. Hiervoor is adequaat beleid opgesteld. De leerkrachten worden hierin begeleid door een extern deskundige, samen met de beide teamleiders.

Iedere maand vindt er een evaluatie plaats, waarop onder deskundige leiding wordt gereflecteerd. De aandachtspunten die worden opgehaald vormen samen het plan van aanpak voor de nieuwe periode. Drie keer per jaar heeft de kwaliteitscoördinator een bespreking met de groepsleerkrachten om de voortgang van de ontwikkeling van de leerlingen en de groep in het algemeen te bespreken en middels reflectie de aandachtspunten voor de nieuwe periode te formuleren.

In het nieuwe schooljaar willen we het zicht op de ontwikkeling op orde hebben én alle herstelopdrachten vanuit de Inspectie van het Onderwijs hebben weggewerkt.

Voetius in cijfers II

Voetiusschool in cijfers – Resultaten doorstoomtoets			
Jaar van afname	2026		
Aantal deelnemende leerlingen	10		
Aantal ontheffingen	0		
Behaalde referentieniveaus			
Vakgebied	<1F	1F	2F/1S
Lezen	0	3	7
Rekenen	0	8	2
Taalverzorging	1	2	7

5. Leerlingenzorg

5.1 De opvang van nieuwe leerlingen in de school

Rondleiding
Voor nieuwe ouders is er op afspraak gelegenheid om rond te kijken binnen de school en een kennismakingsgesprek.

5.2 Het volgen van de ontwikkeling van de kinderen in de school

Het leerlingvolgsysteem
Een goed leerlingvolgsysteem (LVS) is van groot belang. Een leerlingvolgsysteem is eigenlijk wat het woord al zegt: een systeem waarmee een leerling op verschillende onderdelen van het onderwijs (lezen, spelling, rekenen, enz.) gevolgd kan worden door middel van observaties en toetsen. Een leerlingvolgsysteem helpt leerkrachten bij het in de gaten houden van de ontwikkeling, de leerprestaties en het gedrag van de leerlingen. Dat gebeurt door het gebruik van kleine tests of bij jonge kinderen via observaties. Op deze manier worden de vorderingen van een kind systematisch gevolgd vanaf groep 1. Voor groep 1 tot en met 8 gebruiken we het leerlingvolgsysteem van IEP.

Een kind is meer dan taal en rekenen
Kwalificatie is een belangrijk doel van ons onderwijs. Met het IEP LVS geven we dan ook de resultaten op taal en rekenen weer aan de hand van de referentieniveaus. In groep 7 geven we tevens een pré-advies en in groep 8 een schooladvies. Dit pré-advies en schooladvies kan de leerkracht gebruiken als ondersteuning bij het geven van een passend advies. Voor groep 6 vinden we een dergelijk advies nog te vroeg. Daarom laten we voor die leerlingen alleen de scores zien van het behaalde referentieniveau taal en rekenen. Naast kwalificatie zijn socialisatie en persoonsvorming ook belangrijke doelen van ons onderwijs. Daarom bestaat het IEP LVS naast de hoofdtoetsen, ook uit hart- en handeninstrumenten. Deze instrumenten vult de leerling zelf in. Zo krijgen de leerling en de leerkracht inzicht in het profiel van de leerling op leeraanpak, sociaal-emotionele ontwikkeling en creatief vermogen. Een kind is namelijk meer dan taal, rekenen en lezen.

Kenmerken van het IEP LVS
Het IEP LVS is een digitaal systeem, zodat leerkrachten direct de resultaten hebben en daarmee aan de slag kunnen. Het IEP LVS is net als de IEP Eindtoets zo gemaakt dat de leerling kan laten zien wat hij/zij kan en dat hij/zij daarin niet belemmerd wordt. Zo is er gebruik gemaakt van functionele afbeeldingen, is taal geen belemmering bij rekenen en kunnen de leerlingen lezen van papier. De context van de vragen is afgestemd op de leefwereld van de leerlingen, bijv. skeeleren, blogs en een tekst over het schoolkamp. Ook bij de hart- en handeninstrumenten is rekening gehouden met de leefwereld van de leerlingen door situaties voor te leggen waarin een groep 6 leerling zich écht herkent.

Wat meet het IEP LVS?
Het IEP LVS meet de vaardigheden lezen, taalverzorging (spelling) en rekenen, welke ook terugkomen in de eindtoets. Daarnaast zijn er nog extra toetsen zoals woordenschat voor groep 8. De uitslag van de taal- en rekentoetsen geeft informatie over het referentieniveau dat de leerling beheerst. Bij de hart- en handeninstrumenten krijg je als resultaat een spindiagram. Deze diagrammen geven aan in hoeverre de leerling het aspect passend vindt bij zichzelf.

Wanneer worden de toetsen en instrumenten van het IEP LVS afgenomen?

In oktober, januari en juni worden de verschillende instrumenten van IEP ingezet om de voortgang in ontwikkeling te meten.

Hoe lees je de rapportages?
De IEP LVS resultaten vormen relevante informatie voor de leerkracht om het onderwijsaanbod af te stemmen op de behoefte van de leerlingen. De leerlingen krijgen in oktober, januari en juni een Talentenkaart mee met de resultaten van de testen of een onderdeel daarvan. Op de website van IEP LVS staat diverse achtergrondinformatie als ook leeswijzers voor het interpreteren van de informatie. Deze informatie is ook via een QR-code op de talentenkaart op te vragen.

5.3 Verzamelen van cijfers

Er worden bij de Talentenkaarten nog enkele cijfers meegegeven van de hoofdvakken. Verder zijn de resultaten van de methodetoetsen m.n. voor de leerkracht belangrijk om het onderwijs goed af te stemmen en zal er richting kinderen en ouders minder nadruk liggen op het behalen van cijfers. Belangrijker dan de hoogte van de cijfers van een kind vinden wij de wijze waarop een kind aan de cijfers is gekomen. Een goede inzet is heel veel waard. De leerkrachten becijferen het werk van de kinderen volgens normen die voor de hele school gelden. Hierdoor is het mogelijk voor de leerkrachten om dezelfde lijn als de collega's aan te houden om zo cijferschommelingen bij groepswisselingen te voorkomen. Voor het meeste werk geldt de 80% norm. Dat betekent dat een voldoende (6) wordt gegeven als 80% van het gemaakte werk goed is. Voor het samenstellen van de rapportcijfers wordt gebruikt gemaakt van het dagelijkse schriftelijke werk en van de methodetoetsen.
Bij rekenen wordt eens in de vier weken een toets gemaakt en bij taal worden regelmatig diagnostische toetsen en beoordelingstoetsen afgenomen. Hieraan is te zien of de aangeboden leerstof van de afgelopen periode ook werkelijk beklijft. Het rapportcijfer voor de wereldoriënterende vakken wordt verkregen door het middelen van de repetitiecijfers. De gemiddelden van de methodetoetsen kunt u zien als 'foto's'. De resultaten van de IEP toetsen vormen meer een 'film' van het leerproces.

5.4 Besprekingen over de vorderingen van de leerlingen

Besprekingen n.a.v. de observaties in groep 1 en 2

In november en mei vinden de observaties in de onderbouw plaats, aan de hand van het observatie-instrument van IEP LVS. Daarbij wordt gelet op taalontwikkeling, rekenontwikkeling, spelontwikkeling en het contact met de medeleerlingen en contact met de leerkracht. De uitkomst van deze observaties wordt besproken door de groepsleerkracht en de intern begeleider. Tijdens deze besprekingen wordt besloten of een kind extra hulp nodig heeft voor bepaalde deelvaardigheden en welke aanpak het beste is voor het kind of een groepje kinderen.

Leerlingbesprekingen

Drie keer per jaar wordt door de intern begeleider met iedere groep/leerkracht een groepsbespreking gehouden, waarbij alle leerlingen besproken worden. Afspraken en actiepunten worden genoteerd en komen op een volgende bespreking terug. Indien nodig worden er afspraken met ouders gemaakt voor een gesprekje.

Overgang van groep 2 naar groep 3

In het verleden mochten de kinderen naar de 'grote school' als ze voor 1 oktober de leeftijd van zes jaar hadden bereikt en naar het oordeel van de school 'schoolrijp' waren. De beperkende bepaling van de datum van 1 oktober is tegenwoordig vervallen. Ook de kinderen van groep 2 die na die

datum jarig zijn, kunnen in de beslissing over de overgang naar groep 3 worden meegenomen. Dat heeft voor- en nadelen. Voordeel is dat kinderen die er echt aan toe zijn om naar groep 3 te gaan, niet nog eens een jaar moeten wachten, omdat ze de vereiste leeftijd nog niet bereikt hebben. Nadeel is dat kinderen verstandelijk groep 3 soms wel aankunnen, terwijl ze er sociaal-emotioneel nog niet aan toe zijn.
Het beleid van de school is als volgt:
Wij houden bij de beslissing over de overgang van groep 2 naar groep 3 de datum van 1 oktober aan als richtlijn. Daarbij hanteren we de volgende regels:

- Alle kinderen van groep 2, die voor 1 oktober jarig zijn, gaan naar groep 3, tenzij het absoluut niet kan.
- Alle kinderen uit groep 2, die tussen 1 oktober en 31 december jarig zijn, worden standaard besproken voor de overgang. De uiteindelijke beslissing wordt in overleg met de ouders genomen. In geval van ernstige twijfel wordt in overleg met de ouders advies gevraagd bij externe specialisten.

Zittenblijven

Alleen als we verwachten dat het resultaat heeft en dat een kind er werkelijk bij gebaat is, besluiten we om een kind te laten doubleren. Bij voorkeur kiezen we er echter voor om het kind voor één of meerdere vakken op een ander niveau te laten werken.

Overdrachtsbesprekingen

Elke leerkracht zet voor de zomervakantie de belangrijkste feiten over de leerlingen uit zijn of haar groep op papier en bespreekt deze met de leerkracht die de groep na de zomervakantie zal krijgen. De notities worden in ParnasSys vastgelegd.

5.5 De verslaggeving van gegevens over leerlingen

Vastlegging van gegevens

De besluiten van bovenstaande besprekingen worden vastgelegd in een verslag en zo nodig in een handelingsplan.

Leerlingdossier

In ons administratieprogramma Parnassys wordt van iedere leerling digitaal een dossier bewaard. Het leerlingdossier bevat belangrijke gegevens, zoals (onderzoeks)verslagen van besprekingen met externen. Het betreft dan informatie, waarvan het nodig zou kunnen zijn om nog eens nagekeken te worden. U kunt hierbij denken aan notities, hulpplannen, de resultaten van methodegebonden toetsen en van IEP toetsen en absenties. De school kent de mogelijkheid om via het Ouderportaal ouders ook inzicht te geven in bepaalde gegevens. Hiervoor is een toegangscode aan te vragen bij de managementassistente.

5.6 De speciale zorg voor kinderen met specifieke behoeften

Omgaan met verschillen

Gelukkig zijn niet alle kinderen hetzelfde. Kinderen hebben verschillende talenten en begaafdheden. Het is onze pedagogische opdracht kinderen zoveel mogelijk persoonlijk te benaderen en hen de aandacht en de uitleg te geven die ze nodig hebben en die bij hen past. Verschillen tussen kinderen mógen en het is ook de verantwoordelijkheid van de leerkrachten om de kinderen in de onderlinge omgang daarmee vertrouwd te maken.

Aangepaste leerroutes

Leerkrachten hebben de ervaring dat leerlingen verschillend zijn en van hen wordt de nodige vakmanschap gevraagd om daar goed mee om te gaan. Het uitgangspunt voor het werk in de onderbouw is steeds geweest dat de leerstof die daar aan de orde komt van belang is voor alle leerlingen en in principe door alle leerlingen
moet worden beheerst. Natuurlijk zijn ook daar manieren om recht te doen aan kinderen die meer kunnen en extra hulp te bieden aan de kinderen voor wie het moeilijk is. Ook het geven van verlengde instructie bij de hoofdvakken geeft mogelijkheden om te kunnen differentiëren. Voor de vakken rekenen, spelling en taal krijgen de kinderen in midden- en bovenbouw taken aangeboden van een verschillende moeilijkheidsgraad. Een kind kan een van de drie sporen volgen:

- extra
- basis
- minimum

Differentiatie kan op de volgende manieren plaats vinden:

- naar moeilijkheidsgraad
- naar duur van de uitleg
- naar gebruik van hulpmiddelen
- naar tempo

Voor welke vorm wordt gekozen hangt vooral af van het vak waarbij op dat moment een aangepaste leerroute nodig is. In het geval van aanpassing van de leerstof wordt overleg gepleegd met de ouders. De rekenmethode kent al standaard drie verschillende differentiatie-routes (sterren).

Meerbegaafden

We hebben op school in de achterliggende jaren geïnvesteerd in het gedifferentieerd lesgeven met goede methodes. Vanouds was er vooral veel aandacht voor de zwakke leerlingen, er werd Ralfi gelezen en RT ingezet. De schoolresultaten vroegen ook om aandacht voor de basis. De kinderen die wat meer aankonden, maakten minder van de gewone verwerking. Daarna mochten ze in een plusboek werken. Niet alle kinderen waren hiervoor gemotiveerd. Zo zei één leerling: “Ik ben goed in rekenen en daarom moet ik nog meer doen dan andere kinderen...” Ze zag hiervan het nut niet zo in en was weinig gemotiveerd.

Daarom zijn we overgestapt op een andere manier van werken met de Pittige Plus Torens. Het bleek dat dit niet goed te combineren viel met de hoeveelheid tijd die instructie geven aan een combinatieklas vraagt.

We hebben besloten om het anders aan te gaan pakken en een plusklas op te zetten. Het schooljaar 2025-2026 is daarbij een ‘proefjaar’ om te oriënteren en de dingen waar we tegen aan lopen goed op te kunnen pakken. Het is de bedoeling dat de plusklas dan in het schooljaar 2026-2027 draait zoals uitgedacht.

Visie meer- en hoogbegaafdheid

Kinderen die meer – of hoogbegaafd zijn, vallen op door een hoog denkniveau, creativiteit. Er kan ook sprake zijn van een hoogintelligent kind, die blinkt uit op één vak.

Wij erkennen dat kinderen die meer- of hoogbegaafd zijn, recht hebben op onderwijs op maat voor zover dat in de combinatiegroep te realiseren is.

Doel

Er is vanouds veel aandacht geweest voor de zwakke leerlingen, we willen ons nu ook richten op de

sterke leerlingen zodat de extra ondersteuning meer gelijk verdeeld wordt over de leerlingen. Door de sterke leerlingen meer uit te dagen, zal het leerrendement stijgen.

Doelgroep
We richten ons op de sterkere leerlingen. Daarbij kijken we naar:

Zelfstandigheid	Het kunnen werken zonder ogen van een leerkracht
Doorzettingsvermogen	Het vermogen om een doel te formuleren, dat te realiseren en daarbij niet afgeleid of afgeschrikt te worden door andere behoeften of tegengestelde belangen.
Taakinitiatie	Het vermogen om zonder dralen met projecten te beginnen, op tijd, op efficiënte wijze.
Timemanagement	Leerling werkt door, heeft een taak binnen de gestelde tijd af. Wanneer je denkt dat een kind leerbaar is op dit punt kan het ook een leerdoel zijn.
Plannen	Zelf structuur aan kunnen brengen en ordenen om doelen te kunnen bereiken
Impulsbeheersing	Het vermogen om na te denken voordat je iets doet en om gedrag af te remmen.
Metacognitie	Het vermogen om een stapje terug te doen om jezelf en de situatie te overzien, om te bekijken hoe je een probleem aanpakt; het gaat daarbij om zelfmonitoring en zelfevaluatie.
HAVO/VWO advies	Het is de verwachting dat deze leerlingen op HAVO of VWO niveau zal uitstromen eind groep 8.

De bovenstaande kenmerken zijn niet uitsluitend en dekkend voor alle begaafde leerlingen. Een hoogbegaafde leerling hoeft dus niet alle eigenschappen te bezitten die in de bovenstaande opsomming zijn aangegeven. Ook is het niet per se zo dat iemand meer – of hoogbegaafd is als hij/zij beschikt over het merendeel van deze eigenschappen.

Ook kan het zo zijn dat een van bovenstaande kenmerken een persoonlijk leerdoel van een leerling kan worden.

Signalering
Groep 1 – 2
Kleuters: op onze school is er een combinatie groep 1/ 2. Er wordt gewerkt aan thema's die aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen en er is een rijke leeromgeving. De opdrachten en werkjes worden aangepast op het niveau van een kind. Doordat er een OA is, kunnen kinderen in een klein groepje of individueel extra begeleiding krijgen.

Kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong
De ouders van de kleuters die aangemeld worden krijgen een intakevragenlijst met als doel kinderen vroegtijdig in beeld te brengen. Hierdoor kunnen onderwijs en begeleiding goed afgestemd worden op de ontwikkelingsbehoeften van het individuele kind. Eveneens kan het duidelijk worden dat er sprake is van een ontwikkelingsvoorsprong. Ouders kunnen bij de instroom al veel informatie geven over hun kind. Ook de juf van de peutertaalgroep deelt haar ervaringen over elk kind die instroomt in de kleuterklas.
Als er vermoedens zijn van een ontwikkelingsvoorsprong n.a.v. van de vragenlijst kan altijd de extra vragenlijst (gemaakt door SLO) afgenomen worden. https://www.slo.nl/@20077/intakevragenlijst-kleuters/

Op de 1e schooldag laten we de kinderen een "menstekening" maken, zowel in de peutertaalgroep als in groep 1. Hoogbegaafde kleuters maken vaak menstekeningen die gedetailleerder en verder ontwikkeld zijn dan hun werkelijke leeftijd. Deze tekeningen bevatten al vroeg lichaamsdelen zoals vingers, haren en kledingdetails, en vertonen vaak een groot observatievermogen, wat wijst op een ontwikkelingsvoorsprong.

De kinderen die een ontwikkelingsvoorsprong laten zien dagen we tijdens kringmomenten en spel uit met de "denksleutels" van Tony Ryan.
Op de website :https://jufanke.nl/uitdaging-kleuters/ staat dit goed uitgelegd met verschillende leestips en ook denktekeningen om te downloaden.
De kinderen krijgen verrijkingsopdrachten in hun spel.
Doel: Kinderen aanzetten tot creatief, analytisch en praktisch denken d.m.v. specifieke vragen en opdrachten. We verbreden en verdiepen hiermee hun wereld en manier van denken met behulp van denkvragen.
Op vrijdagmiddag is er "groepsdoorbrekend" werken (groep 2 t/m 4). Er worden dan in het spel of de opdracht (in het bijzonder bij kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong) denksleutels (Tony Ryan) ingezet. Een juf begeleidt, observeert en evalueert. Het is geschikt voor alle groep 2 leerlingen maar in het bijzonder voor kleuters met een ontwikkelingssvoorsprong.

Groep 3-8
In de groepen 3-8 observeren we hoe het welbevinden van kinderen is. We letten op de kenmerken zoals hierboven genoemd. We nemen de uitkomsten van de IEP-toetsen en de methode toetsen hier ook in mee. We zijn ons ervan bewust dat sterke leerlingen niet altijd hoge toetsscores hoeven te hebben. Op deze manier betrekken we ook de vermoedelijke onderpresteerders erbij.

Signalering bij nieuwe leerlingen
Als een kind instroomt in een hogere groep, krijgen we informatie van de vorige school. Als hieruit blijkt dat een kind verrijkt aanbod kreeg, sluiten we daarop aan.

Als een kind instroomt in groep 1 of in een hogere groep, proberen we er eerst voor te zorgen dat het welbevinden van het kind goed is. Als een kind laat zien of merken, meer aan te kunnen (door gedrag, opmerkingen, resultaten) gaan we hiermee aan de slag.

Na de signalering
Op school wordt gebruik gemaakt van Parnassys. Tijdens de groepsbesprekingen in november, februari en juni worden de kinderen besproken. Als we vermoeden dat een kind meer nodig heeft/ wellicht meerbegaafd is, wordt dit genoteerd in Parnassys. Het onderwijsaanbod passen we in de komende periode aan, zodat het kind tijd en gelegenheid krijgt om aan plusopdrachten te werken.

We bezien op welke punten ze hoog scoren en aan de hand daarvan maken we keuzes in het onderwijsprogramma wat ze volgen. De onderwijsbehoeften kunnen worden vermeld in Parnassys.

Als we vermoeden dat een kind echt hoogbegaafd is, zien we dit op meerdere vakgebieden terug. We gaan dan in gesprek met ouders en leggen bij hen de vraag neer of zij akkoord gaan met het laten uitvoeren van een intelligentie – onderzoek. Als er sprake is van onverklaarbaar gedrag in combinatie met een hoog denkniveau, zou meer- of hoogbegaafdheid ook een rol kunnen spelen. Ook dan kan het helpend zijn om de uitkomsten van een intelligentie – onderzoek mee te nemen in het proces. Ook kan de orthodidact worden gevraagd om mee te denken in de aanpak en begeleiding van een leerling. Bij onverklaarbaar gedrag denken we dan aan:

- Vermoeden van onderpresteren
- Perfectionisme en faalangst
- Sociale problemen
- Verveling.

Een verslag van een gesprek met ouders hierover en een verslag van een intelligentie onderzoek wordt opgeslagen in Parnassys in de map van de leerling.

Bij de meeste leerlingen is het zo dat verrijkt aanbod nodig is, maar dat een intelligentie onderzoek (nog) niet nodig is.

Aanbod aanpak en begeleiding

Plusklas groep 3/4
Kinderen uit groep 3/4 die in aanmerking komen voor pluswerk krijgen op dinsdag instructie en begeleiding van de leerkracht van de plusklas. Het gaat om pluswerk van de methode waar de kinderen bij hun eigen leerkracht verder aan kunnen werken.

Plusklas groep 5 t/m 8
Elke dinsdagmiddag zijn de kinderen, die op bovenstaande manier geselecteerd zijn, anderhalf uur aanwezig in de plusklas. Deze klas staat onder leiding van een leerkracht. We hebben deze plusklas ‘Dolfijnen-klas’ genoemd vanwege de intelligentie van deze dieren en de wijze waarop ze samenwerken.

In deze klas wordt gewerkt aan twee pijlers:

1. Verrijking en verdieping leerstof
2. Werken aan vaardigheden (SLO)
    - leren leren
    - leren denken
    - leren (voor het) leven

Verrijking en verdieping leerstof
Omdat we graag meer leerrendement zien bij Havo/VWO leerlingen werken we elke woensdag 45 minuten aan het pluswerk van de methode:

- WIG extra plusmateriaal
- STAAL plusboek
- Taal Actief Plusboek

Elke maand werken we aan een ander vak.

Werken aan vaardigheden

Voor het werken aan de vaardigheden gebruiken we de doelen van de SLO.
De omschreven doelen zijn alle lange termijn doelen. Het zijn dus streefdoelen, die niet in één les of leeractiviteit gehaald kunnen worden. Wel zou het zo moeten zijn, dat elke les of leeractiviteit een bijdrage levert aan de verdere ontwikkeling van één of een combinatie van deze doelen. Het zijn ankerpunten die houvast bieden bij het maken van inhoudelijke keuzen en uitwerkingen. Dergelijke lange termijn doelen gaan uit van een cyclisch niveau, wat betekent dat over alle leerjaren heen aan dezelfde doelen en vaardigheden wordt gewerkt. De opbouw zit hem meer in de complexiteit van inhouden en activiteiten (die worden moeilijker en abstracter) en in de mate van sturing door de leerling zelf (de leerling wordt steeds meer zelf verantwoordelijk voor zijn eigen leerproces).

De vaardigheden zijn door het SLO uitgewerkt. Deze zijn te vinden in de bijlage van dit document.

Het werken aan vaardigheden is een proces. De doelen waaraan we werken houden we bij in een logboek.

De leerkracht kiest passende lessen en leeractiviteiten. Hierbij kan gedacht worden aan de verschillende spellen die de school heeft aangeschaft, maar ook het materiaal uit de Pittige Plus Torens.

Fasen in de hulpverlening

De procedure die gevolgd wordt indien er problemen met een kind zijn:

- *Hulpvoorzieningen binnen de klas*
  Op de eerste plaats komt de hulpverlening die door de leerkracht binnen de groep gegeven wordt aan de orde. Wanneer de leerkracht zich verdiept in de problemen van de kinderen en zoekt naar oplossingen, zal de pedagogisch-didactische aanpak worden verfijnd. Hierdoor kan zoveel mogelijk worden voorkomen dat de leerlingen in een uitzonderingspositie komen te verkeren doordat ze regelmatig uit de klas worden gehaald.
- *Remedial teaching*
  Tijdens de leerling-besprekingen wordt besloten welke kinderen extra individuele hulp buiten de groep nodig hebben. De hulp wordt gegeven door de RT-er. De aanpak wordt zoveel mogelijk aangepast aan de situatie van de leerling, gebaseerd op de gegevens van het dagelijkse werk en van toetsen. De benodigde hulp wordt omschreven in een hulpplan. De hulp kan gegeven worden aan één leerling, maar ook aan meerdere leerlingen tegelijk in een klein groepje. Wanneer een kind in een nieuw cursusjaar voor het eerst extra hulp krijgt, worden de ouders hiervan door de eigen leerkracht op de hoogte gesteld.
- *Logopedie en GGD*
  - *Logopedie* - Na de zomervakantie werden de kinderen uit groep twee tot voor kort door de logopediste gescreend op hun taal- spraakontwikkeling. Dat wordt niet meer vergoed door de gemeente. Deze screening wordt door een zelfstandige logopediste gedaan, dit gebeurt op kosten van school. Vervolgens wordt eventueel doorverwezen naar een behandelend logopedist.
  - *Schoolarts* - Elk kind wordt gedurende zijn of haar hele schooltijd in totaal viermaal uitgenodigd voor een volledig onderzoek. Deze standaardonderzoeken vinden plaats in groep 2 en groep 7 van de basisschool en in klas 2 en klas 4 van het voortgezet onderwijs. Het doel van deze onderzoeken is om de gezondheid en ontwikkeling van elk kind te bekijken. De jeugdarts en jeugdverpleegkundige geven adviezen en proberen eventuele afwijkingen zo vroeg mogelijk op te sporen. Zo nodig laten zij een kind nog een keertje terugkomen of verwijzen zij naar de huisarts of naar een andere hulpverlener. Naast de standaardonderzoeken kunnen ouders een geheel of gedeeltelijk onderzoek of gesprek met de jeugdarts of jeugdverpleegkundige

aanvragen. Aanleiding hiervoor kunnen allerlei vragen of problemen zijn, bijvoorbeeld veel verzuimen van school, leerproblemen, gedragsproblemen, ontwikkelingsachterstand, vragen over de opvoeding en twijfel over het gezichtsvermogen of het gehoor. Informatie over de GGD Regio Utrecht kunt u vinden op de website: www.ggdru.nl. Telefonisch te bereiken: 033-4600046.

5.7 Ondersteuning op de Voetiusschool

Inleiding

Goede ondersteuning voor al onze leerlingen is een belangrijk speerpunt. We hebben ook de zorgplicht om onze leerlingen passende ondersteuning te bieden vanaf de instroom in groep 1 tot de uitstroom naar het vervolgonderwijs.
Als de ondersteuning op onze school niet meer toereikend is, zoeken we samen met de ouders naar een passende school of een andere voorziening. Dit doet onze school in samenwerking met Berséba (www.berseba.nl.nl), het samenwerkingsverband Passend Onderwijs, waarbij onze school is aangesloten. Op de website van Berséba staat veel informatie, bijvoorbeeld over de ondersteuning aan kinderen (www.berseba.nl/ondersteuning).
Berséba heeft een ouder- en jeugdsteunpunt ingericht (www.berseba.nl/voor-ouders/ouder-en-jeugdsteunpunt). Als u vragen hebt, dan kunt u bellen met dit steunpunt. Het telefoonnummer vindt u op de website.
We beschrijven hierna het ondersteuningsaanbod van onze school.

Basisondersteuning en extra ondersteuning

Berséba heeft het niveau van basisondersteuning vastgelegd. De school voert deze basisondersteuning uit. De inhoud van de basisondersteuning kunt u vinden op de website van het samenwerkingsverband: www.berseba.nl/ondersteuning/basisondersteuning.
Hieronder hebben we het specifiek voor de Voetiusschool verder uitgewerkt. Ondersteuningsniveau 1, 2 en 3 horen bij de basisondersteuning. Ondersteuningsniveau 4 is extra ondersteuning.

Ondersteuningsniveau 1
De leerkracht geeft basisondersteuning in de klas.

Ondersteuningsniveau 2
Als er vragen blijven over gedrag of leerstof bespreekt de leerkracht de leerling in het team. De teamleden denken mee en geven advies.

Ondersteuningsniveau 3
De leerkracht vraagt de IB-er om advies.

Ondersteuningsniveau 4
Er is extra ondersteuning binnen de school nodig. Bijvoorbeeld een ambulant begeleider.

Ondersteuningsniveau 5
Als we onvoldoende tegemoet kunnen komen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling, gaan we op zoek naar een passende plek buiten de school.

De school geeft intensieve ondersteuning aan leerlingen die meer begeleiding nodig hebben dan de basisondersteuning aangeeft. Dit noemen we extra ondersteuning. De school ontvangt van Berséba een budget om extra ondersteuning te bieden. De school beslist zelf hoe ze dit budget voor extra ondersteuning besteedt.

Als uw kind extra ondersteuning ontvangt, zullen we dit in overleg en afstemming met u als ouders doen. Daarnaast kan de school voor bijzondere vormen van extra ondersteuning ook een arrangement bij Bersèba aanvragen. Ook dit zullen we altijd in overleg met u als ouders doen.

Opgeleide specialisten van de school

Op onze school zijn specialisten aanwezig. Zij hebben een opleiding gevolgd. Hun kennis en vaardigheden zetten ze in voor de leerlingen op onze school.

RT-ers
Kinderen die uitvallen op een vakgebied, waarbij het niet lukt om het in de klas weg te werken, krijgen (tijdelijk) begeleiding van een RT-er.

HB-specialist
Deze leerkracht denkt mee als er vragen zijn over meer-en hoogbegaafdheid en geeft ook les in de Dolfijnenklas.

Intern begeleider
De intern begeleider heeft kennis van leerproblemen en ontwikkelingsstoornissen en geeft advies voor een passende ondersteuning. De intern begeleider weet welke hulp er ingezet kan worden binnen de school of met hulp van externe adviseurs.

Samen met de ouders

We vinden samenwerking met de ouders cruciaal. We hechten aan uw inbreng om een goed beeld te krijgen van onze leerling en uw kind. U kunt met uw zorgen altijd bij ons terecht, ook als het zorgen zijn over het functioneren van uw kind in het gezin. Opvoeding en ontwikkeling thuis staan immers niet los van ontwikkelen en opvoeden op school.
Als uw kind extra ondersteuning nodig heeft, beschrijven we als school de stimulerende en belemmerende factoren van uw kind. Op basis daarvan formuleren we zijn of haar ondersteuningsbehoeften. Dit resulteert in een integratief beeld van uw kind. Dit is als het ware een foto van uw kind in woorden. Met deze informatie gaan de leerkracht en intern begeleider met u en met uw kind in gesprek. Samen vullen we de informatie aan, zodat er een goed beeld van uw kind ontstaat.
Als uw kind intensieve ondersteuning nodig heeft, stellen we voor uw kind een ontwikkelingsperspectief op. We nemen in dit document de informatie op die van uw kind beschikbaar is en vullen dit aan met het verwachte uitstroomperspectief aan het eind van de basisschool. Vervolgens bespreken we met u het ontwikkelingsperspectief. We richten ons erop om met u overeenstemming te krijgen over het ontwikkelingsperspectief. We leggen dit dan vast. Als het niet lukt om overeenstemming te krijgen, dan stellen we met elkaar vast waarin we met elkaar van mening verschillen.
De school stelt op basis van het ontwikkelingsperspectief een begeleidingsplan voor uw kind op. Voor het uitvoeren van de begeleiding vragen we uw instemming. We zetten ons als school in om instemming van u te krijgen. Als dit onverhoopt toch niet lukt, dan zullen we externen vragen om advies om uw kind toch passende begeleiding en ondersteuning te geven.
Voor elk gesprek over uw kind stellen we vooraf vast wat de bedoeling van het gesprek is, zodat we deze bedoeling met elkaar hebben. U ontvangt van dit gesprek een concrete terugkoppeling.

Samen met de leerling - hoorrecht

Met ingang van schooljaar 2025-2026 geldt dat we uw kind (nog) meer gaan betrekken als het ondersteuning nodig heeft. Dit noemen we het hoorrecht van een kind.

Hoorrecht bij ontwikkelingsperspectief

Het is de bedoeling om van uw kind te horen wat het zelf belangrijk vindt voor zijn of haar ontwikkeling en wat het nodig heeft om zichzelf te ontwikkelen. De mening van uw kind krijgt een plaats in het dossier en wordt meegenomen in de begeleiding van uw kind. U en uw kind krijgen hierover een schriftelijke terugkoppeling van ons.

Hoorrecht bij basisondersteuning

Alle leerlingen van de school moeten de mogelijkheid hebben ontvangen om hun mening te geven over het ondersteuningsaanbod. In het schooljaar 2025-2026 hebben we de leerlingen van groep 7/8 middels een enquête om hun mening gevraagd. Hieronder ziet u daar de uitslagen van. In het schooljaar 2026-2027 hopen we deze enquête ook bij de andere groepen uit te zetten.

1. Ik krijg extra hulp omdat ik iets moeilijk of juist makkelijk vind.

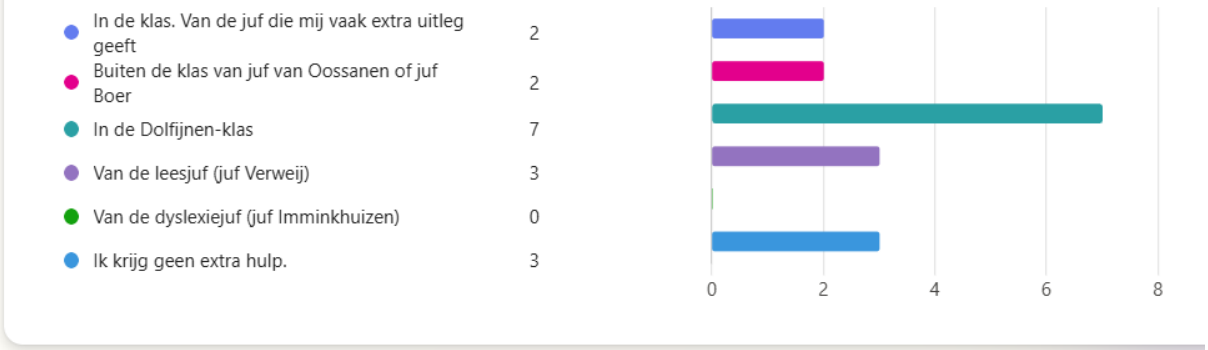

2. Ben je tevreden over de extra hulp die je krijgt?

3. Als je niet tevreden bent met de hulp die je krijgt wat zou je dan graag willen veranderen?

4 Antwoorden

ID ↑	Naam	Antwoorden
1	anonymous	-
2	anonymous	dat ik goede uitleg krijg,maar ik krijg wel goede hulp dus dat is niet nodig.;)
3	anonymous	niks
4	anonymous	ik zau graag dan meer hulp

4. Ik krijg genoeg hulp van de juf in de klas.

Ja, als de juf mij helpt dan kan ik zelf verder	13
Nee, ik heb meer hulp nodig.	0

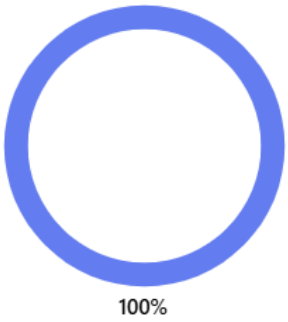

Duiding uitslag enquête

We zijn blij u te kunnen melden dat 100% van de kinderen tevreden is met de ondersteuning die zijn krijgen. Ze ervaren dat ze genoeg hulp krijgen en dat de kwaliteit van deze ondersteuning goed is. Daarom zullen we in het komende schooljaar deze ondersteuning continueren. Daarbij krijgen in het schooljaar 2026-2027 meer kinderen extra ondersteuning op de sleepdoelen van de methode en zetten we pre-teaching in bij spelling en rekenen.

Samen met partners

Om de extra ondersteuning aan leerlingen goed vorm te geven, werken we samen met externe partners. Dit zijn onze partners:

Partners	**Ondersteuning**
Orthopedagoog	De orhtopedagoog denkt mee in het zoeken naar passende hulp of begeleiding van een leerling. Ze kan ook een psychologisch onderzoek afnemen of doorverwijzen naar externe hulpverlening.
Orthodidact	De orthodidact kan ingezet worden bij leerproblemen op het gebied van lezen, spelling en rekenen.
Dyslexiebehandelaar	We volgen het dyslexieprotocol. Als in een onderzoek is vastgesteld dat er sprake is van dyslexie, dan krijgen de kinderen een periode wekelijks hulp van een erkende dyslexiebehandelaar.
Logopedist	We werken samen met een logopedist. Ze komt voor een screening van de kleuters. Indien nodig behandelt ze ook kinderen die ondersteuning nodig hebben bij de taal-/spraakontwikkeling.
Fysiotherapeut	De fysiotherapeut begeleidt kinderen die een achterstand hebben op de fijne en/of grove motoriek.
GGD	Jaarlijks worden de kinderen van groep 2 en 7 gescreend op groei, gewicht, gehoor en ogen. Daarnaast kan de GGD ook betrokken worden bij worden tijdens gesprekken met meerdere partners met de kennis van de ontwikkeling van een kind.
Leerplichtambtenaar	De leerplichtambtenaar denkt met ons mee als er sprake is van ‘tijdelijk’ verzuimen van onderwijstijd ten behoeve van gezondheid of andere omstandigheden.
Berséba	Beschikbaar stellen van ambulante hulp voor leerlingen en het afgeven van een verwijzing voor het speciaal (basis)onderwijs.
Sociaal team ‘Samen op de heuvelrug’	Denkt mee als er vragen zijn over de ontwikkeling van een kind. Opvoedondersteuning.

Ondersteuningsstructuur

Om de ondersteuning aan onze leerlingen goed te laten verlopen, volgen we verschillende stappen in onze ondersteuningsstructuur. Deze structuur is gebaseerd op de ondersteuningsstructuur zoals die binnen Berséba wordt gehanteerd.
U kunt als ouders informatie over dit onderwerp vinden op de website van Berséba. Het staat in Bijlage 3 van het ondersteuningsplan van Berséba (zie: https://berseba.nl/over-berseba/beleid/ondersteuningsplan/#cb2).

Toelaatbaarheidsverklaring

Het kan zijn dat we samen met u tot de conclusie komen, dat het voor uw kind beter is om het onderwijs verder te vervolgen in het gespecialiseerd onderwijs. Om in het gespecialiseerd onderwijs ingeschreven te worden, is een toelaatbaarheidsverklaring voor uw kind nodig.
De school vraagt deze toelaatbaarheidsverklaring aan bij Berséba. We doen dit op basis van het dossier van uw kind. We streven ernaar om met u overeenstemming te hebben over de aanvraag. Mocht dit onverhoopt niet lukken dan respecteren we uw standpunt. De school mag dan alsnog een toelaatbaarheidsverklaring aanvragen. We vragen in zo'n situatie aan u als ouders om uw visie op de aanvraag te verwoorden.
De aanvraag wordt besproken in het Loket van Berséba van onze regio. Voor deze Loket bespreking nodigen we de ouders uit. Ouders kunnen digitaal of fysiek aansluiten.

Berséba beslist over de aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring.

Randvoorwaarden om extra ondersteuning te bieden

Alle kinderen zijn welkom op onze school. Dat is ons uitgangspunt. Onze school kan kinderen basisondersteuning geven en in veel gevallen extra ondersteuning. In deze paragraaf formuleren we een paar randvoorwaarden om extra ondersteuning te kunnen bieden. We geven daarmee onze huidige grenzen aan m.b.t. de extra ondersteuning die we kunnen geven. We streven er als school naar om de mogelijkheden voor het bieden van extra ondersteuning verder uit te bouwen.
Voor onze school zijn de volgende randvoorwaarden en grenzen belangrijk:

- Leerlingen mogen vanwege hun gedrag geen gevaar vormen voor de medeleerlingen.
- Leerlingen mogen vanwege hun gedrag geen gevaar vormen voor de personeelsleden.
- Zeer specialistische medische hulp en ondersteuning kunnen wij niet bieden.
- Wanneer leerlingen het grootste deel van de lestijd één-op-één begeleiding nodig hebben, wordt op basis van gesprekken met alle betrokkenen bekeken of de school dat wel of niet kan bieden; hierbij wordt de samenstelling van de groep en de mogelijkheden van personele inzet meegewogen.

5.8 De begeleiding van de overgang van kinderen naar het voortgezet onderwijs

Afname van toetsen

Om de keuze voor het voorgezet onderwijs te kunnen maken, gebruiken wij de gegevens van de LVS-toetsen door de jaren heen. Daarnaast kijken we naar aspecten als doorzettingsvermogen, werkhouding en motivatie. Ook nemen wij in januari/februari de doorstroomtoets van IEP af, maar die kan niet meer meewegen in het schooladvies. Eventueel wordt het schooladvies bijgesteld n.a.v. de uitslag.

Voorlichting schoolkeuze

In het voorjaar wordt een speciale ouderavond belegd voor de ouders van de kinderen in groep 8. De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek met de leerkracht(en) van groep 8 over de schoolkeuze voor hun kind.
Door de school wordt aan de ouders een schoolkeuzeadvies gegeven. Vanzelfsprekend wordt ook gekeken naar de belangstelling van het kind. De ouders nemen zelf de definitieve beslissing bij welke school voor voortgezet onderwijs zij hun kind willen aanmelden.

Oriënterend bezoek aan scholen voor voortgezet onderwijs

De kinderen van groep 8 zijn in de gelegenheid om een oriënterend bezoek te brengen aan de scholen van Voortgezet Onderwijs. Daarnaast kunnen ouders op eigen gelegenheid de verschillende open dagen bezoeken van de VO-scholen.

Procedure

Vanaf schooljaar 2023-2024 is de procedure als volgt:

- De eindtoets gaat doorstroomtoets heten. Hierdoor wordt beter duidelijk dat de leerling zich blijft ontwikkelen. Ook na het afnemen van de toets in groep 8.
- Er komt één week waarin leerlingen zich aanmelden voor de middelbare school. Alle leerlingen maken dan evenveel kans op een plek op de school van hun voorkeur die ook past bij het schooladvies.

Doordat er één aanmeldweek komt, veranderen de stappen van het schooladvies en de toets:

- Leerlingen ontvangen tussen 10 en 31 januari hun voorlopig schooladvies.
- Leerlingen maken 26 en 27 januari 2027 hun IEP doorstroomtoets.
- Uiterlijk 15 maart ontvangen de scholen de uitslag van de doorstroomtoets. Deze wordt zo snel mogelijk meegegeven aan de leerlingen.
- Tussen 25 maart en 31 maart melden alle leerlingen zich tegelijk, met hun definitieve advies, aan op de middelbare school. Leerlingen die de overstap maken naar het voortgezet speciaal onderwijs (vso) kunnen zich al eerder met een voorlopig schooladvies aanmelden bij het vso.
- Krijgt de leerling een hoger toetsadvies dan het voorlopig schooladvies? Dan geeft de school een hoger definitief schooladvies. Alleen als het in het belang van de leerling is, kan de school besluiten het advies niet te verhogen. De school moet motiveren.
- De school draagt de leerlingdossiers over aan de VO school door middel van het LVS én met een warme overdracht.

Contact tussen de basisschool en het voortgezet onderwijs

Van de scholen voor voortgezet onderwijs ontvangen we regelmatig bericht over de resultaten van de oud-leerlingen. Het is boeiend om ook op deze wijze te volgen hoe het gaat met de kinderen waar we ons bij betrokken weten. Tevens geeft het inzicht in de uitkomst van schoolkeuze adviezen die in de afgelopen jaren door de school gegeven zijn.

5.9 Bijzondere activiteiten voor kinderen

Actie/projectweek

Regelmatig wordt met de kinderen een actie gehouden ten bate van een goed doel, al dan niet in combinatie met een projectweek. Diverse stichtingen komen daarbij aan bod. Zo dragen ook de kinderen hun steentje bij aan de leniging van de nood van de naaste.

Activiteitenmarkt

Van tijd tot tijd wordt er een activiteitenmarkt georganiseerd, waarvan de opbrengst ten goede komt aan een goed doel of aan de school.

Schoolreis en andere excursies

Alle kinderen gaan aan het begin van de zomer een dagje uit. De kosten die aan de schoolreis verbonden zijn, kunnen in één keer worden voldaan per factuur. Het gaat hier om een vrijwillige bijdrage in de kosten. Mocht u de bijdrage niet kunnen betalen, dan kunt u contact opnemen met de school. Het niet (kunnen) betalen van een activiteit zal er nooit toe leiden dat uw kind(eren) niet deel kunnen/mogen nemen aan de activiteit. Mededelingen omtrent exacte datum, doel van de reis, etc.,

worden tijdig per mail of per brief meegedeeld. Regelmatig worden er excursies georganiseerd die passen bij de lesinhouden.

Afscheid groep acht

De laatste dinsdag van het schooljaar nemen de kinderen van groep 8 afscheid. De maandag ervoor delen de groep 8 leerlingen iets uit. Op dinsdagmiddag komen de schoolverlaters weer op school voor een maaltijd met de meesters en juffrouwen. ‘s Avonds vindt het officiële gedeelte plaats. De ouders ontvangen hiervoor een uitnodiging. Ook de grootouders zijn dan van harte welkom.

Techniekmiddag en creamiddag

Een paar keer per jaar organiseert onze school een techniek- of creamiddag.

Voetius in cijfers III

Voetiusschool in cijfers – Uitstroomgegevens 3 jaren	
Jaar uitstroom	2022/2023
Aantal deelnemende leerlingen	15
Uitstroom	
Basis	0
Kader	2
GT	3
HAVO	7
VWO	3
Jaar uitstroom	2023/2024
Aantal deelnemende leerlingen	12
Uitstroom	
Basis	1
Kader	3
GT	4
HAVO	3
VWO	1
Jaar uitstroom	2024/2025
Aantal deelnemende leerlingen	10
Uitstroom	
Basis	2
Kader	4
GT	1
HAVO	1
VWO	2

6. Sociale veiligheid

We vinden het belangrijk dat de Voetiusschool een veilige plek is. Op onze school wordt een anti-pestbeleid gevoerd. We gebruiken daarbij een pestprotocol en daarnaast is er ook aandacht voor de sociale ontwikkeling. In het cursusjaar 2026-2027 starten we met de methode Grol SoVa. De methode heeft als doel om een positieve sfeer in de klas te creëren en pestgedrag te voorkomen. Door leerlingen te helpen bij het ontwikkelen van sociale vaardigheden, wordt een veiliger en meer betrokken leeromgeving bevorderd. In de eerste weken na de zomervakantie wordt er ook intensief gewerkt aan groepsvormingsactiviteiten.

Daarnaast gebruiken we het leerlingvolgsysteem van IEP LVS om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen in beeld te krijgen. Deze uitkomsten bespreekt de intern begeleider met de groepsleerkrachten. Tijdens de ouderavond in het najaar wordt het met ook met ouders besproken.

Jaarlijks vullen de leerlingen van groep 7 en 8 een veiligheidsmonitor in. De uitkomst wordt geanalyseerd. In schooljaar 2025-2026 kwamen hier geen bijzonderheden uit naar voren. De kinderen geven aan, dat ze zich veilig voelen op school.

6.1 Coördinator sociale veiligheid

Op de Voetiusschool is juf Segers de coördinator sociale veiligheid. Wanneer u vragen heeft over pesten, kunt u bij deze coördinator terecht. Dit geldt zowel voor het geval dat uw kind wordt gepest als voor het geval dat u vragen heeft over hoe er met pestgedrag wordt omgegaan. De coördinator heeft als taak om te adviseren bij vraagstukken rondom sociale veiligheid. U kunt de coördinator sociale veiligheid bereiken door een mail te sturen naar asegers@voetiusschool.com

6.2 Vertrouwenspersonen

Op de Voetiusschool hebben we zowel een interne als een externe vertrouwenspersoon.
De interne vertrouwenspersoon, juf van Os, is er voor de leerlingen.
Kinderen kunnen bij de vertrouwenspersoon terecht voor een gesprek. Op school is ook een brievenbus aanwezig, waarin ze een berichtje voor de vertrouwenspersoon kunnen stoppen.
Jaarlijks wordt er in iedere groep aandacht aan besteed.
Verder is dhr. Ordelman een externe vertrouwenspersoon.
U kunt bij hem terecht als u klachten heeft over de schoolorganisatie, bejegening van de directie en het personeel en bij andere vertrouwelijke zaken. De vertrouwenspersoon is verplicht tot geheimhouding. In de klachtenregeling van de school staat meer informatie over de vertrouwenspersoon. U kunt deze regeling bij de directie opvragen. De externe vertrouwenspersoon kunt u bereiken per e-mail bordelman@rehobothoz.nl

6.3 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Elke medewerker van een onderwijsinstelling is wettelijk verplicht bij signalen en/of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling een stappenplan te volgen.
Iedere medewerker van een onderwijsinstelling is ook wettelijk verplicht bij vermoedens van seksueel misbruik door een medewerker jegens een minderjarige leerling melding te doen bij het bevoegd gezag. Voor meer informatie over de meldcode en de bijbehorende meldplicht verwijzen wij u naar de website van de school. (Meldcode PO)

Alle medewerkers van de Voetiusschool hebben in schooljaar 2025-2026 een cursus gevolgd over de Meldcode. Jaarlijks wordt deze kennis herhaald.

6.4 Verwijsindex

Onze school is aangesloten bij de Verwijsindex Gemeente Utrechtse Heuvelrug. Deze verwijsindex is een digitaal systeem waarin professionals, zoals leerkrachten, begeleiders en hulpverleners, een signaal kunnen afgeven wanneer zij zich zorgen maken over een kind of jongere. Dit digitale systeem maakt het mogelijk de zorgen te delen met andere professionals. Van regeringswege hoopt men dat de kinderen op deze manier beter geholpen kunnen worden en dat voorkomen wordt dat de kinderen bij verschillende instanties bekend zijn, zonder dat die instanties dat van elkaar weten. Door deze verwijsindex kunnen we sneller met andere instanties in contact komen en de ondersteuning op elkaar afstemmen.
In de verwijsindex worden algemene gegevens vermeld: naam, geboortedatum en Burgerservicenummer. De reden van signalering wordt niet vermeld.
Om een leerling aan te melden hebben we geen toestemming nodig van ouders. De school stelt u als ouders hiervan wel op de hoogte.

7. De leerkrachten

7.1 Locatieraad en personeel

Een goede verhouding en een goed contact tussen locatieraad (een afspiegeling van de ouders) en personeel is belangrijk voor de kwaliteit van het onderwijs aan de kinderen. De locatieraad geeft onder meer blijk van hun betrokkenheid door regelmatig in elke groep met twee personen een bezoek af te leggen.

7.2 Begeleiding en nascholing

Ter vergroting van de eigen vakbekwaamheid volgen de leerkrachten nascholing. De nascholing dient als aanvulling op het dagelijks onderwijs in de klas, om de kinderen op leer- en sociaal-emotioneel gebied beter te kunnen helpen. Aan het eind van elk cursusjaar wordt door het personeel een selectie gemaakt uit het
nascholingsaanbod. Daarnaast volgen de leerkrachten in teamverband diverse scholing. In 2026-2027 betreft dit nascholing in verband met de herstelopdracht van de inspectie. Deze scholing wordt verzorgd door de PO raad.

7.3 Activiteiten ter verbetering van het onderwijs in de school

Scholing wordt momenteel gevolgd ten behoeve rond het geven van activerende didactiek, motivatie en diepgang en bevorderen van zelfstandig werken. Ook zijn er studiemomenten rond vakdidactiek zoals Engels en begrijpend lezen. Verder volgen de teamleden jaarlijks cursussen op basis van hun individuele interesses om hun vaardigheden en kennis in het lesgeven aan en het omgaan met de kinderen te vergroten.

7.4 De begeleiding en inzet van stagiaires van de PABO en MBO

Onze school is stageschool voor studenten van Pabo ‘De Driestar’. Elke student dient per jaar een aantal weken stage te lopen. Een student loopt per schooljaar maximaal vier weken in dezelfde groep stage. Grofweg is hun tijd verdeeld in het observeren van de leerkracht en de leerlingen en in het zelf geven van lessen. Na schooltijd kijken de leerkracht en de student samen terug op de gegeven lessen. Aan het eind van de week volgt een weekbeoordeling. De leerkracht houdt zelf de eindverantwoording voor de groep. Stagiaires van het Hoornbeeckcollege die de opleiding onderwijsassistent volgen kunnen ook stage lopen op onze school. Deze komen een aaneengesloten periode en werken individueel met kinderen of in kleine groepjes. Vaak begeleiden ze ook kinderen met reken-, lees- of spellingproblemen. Ook hier geldt dat dit alles gebeurt onder supervisie van de leerkracht, die de eindverantwoording heeft.

8. De ouders

8.1 Het belang van de betrokkenheid van de ouders

We hechten er waarde aan dat ouders nauw betrokken zijn bij het schoolgebeuren. Vanwege het feit dat onze school een streekschool is, komen ouders niet elke dag naar school. Daarom is het belangrijk dat de ouders gebruik maken van de gelegenheden die er zijn om contact te onderhouden met de school. Het meeleven met het totale schoolgebeuren zal ook op de kinderen positief uitwerken. Luisteren, stimuleren en ondersteunen is onmisbaar. We zijn samen verantwoordelijk voor een goede ontwikkeling van uw kind(eren).

8.2 Lidmaatschap schoolvereniging Ede

Er kan door de ouders een verzoek ingediend worden om lid te worden van de schoolvereniging te Ede. De vereniging kent statutair alleen mannelijke leden. Het bevoegd gezag beslist binnen één maand na aanmelding over de toelating. In principe kan een ouder die de grondslag van de school onderschrijft, zoals verwoord in paragraaf 1.1, toegelaten worden tot de schoolvereniging.

8.3 Medezeggenschapsraad

Onze school heeft een wettelijk verplichte Medezeggenschapsraad in de zin van de Wet Medezeggenschap Onderwijs. In de deze Medezeggenschapsraad hebben zitting twee vertegenwoordigers van ouders en twee van het personeel. De MR wordt advies gevraagd op stukken die het bestuur aanreikt en vergadert vier keer per jaar, voorafgaand aan de bestuursvergaderingen. Ook geeft de MR regelmatig (ongevraagd) advies over zaken die het belang van de school raken. In verband met de bestuurlijke fusie (01-08-2022) is er ook een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) die bestaat uit leden van beide MR-en.

8.4 Leerplicht

Kinderen worden met hun vijfde jaar leerplichtig, echter nog niet volledig. De ouders mogen het vijfjarige kind enkele uren per week thuis houden, na overleg met school. Kinderen van vier jaar zijn nog niet leerplichtig. Zij mógen naar school. Niet ieder kind is in staat om vanaf het begin hele dagen en de hele week naar school te gaan. Mocht uw kind er wel aan toe zijn om hele dagen naar school te gaan, dan raden we u aan om uw kind niet onnodig te laten verzuimen, ook al is dat voor de vier- en vijfjarigen geheel of gedeeltelijk bij de wet toegestaan.

8.5 Informatievoorziening aan ouders over het onderwijs in de school

Schoolgids
Deze schoolgids bevat naast een algemeen, informatief gedeelte ook uit een praktisch deel met een kalender, gegevens van personeel, locatieraad en bevoegd gezag.

Het onderwijskundig rapport
Voor elke leerling die de school verlaat wordt een onderwijskundig rapport opgesteld ten behoeve van de ontvangende school. Dit rapport wordt digitaal opgesteld en digitaal verstuurd.

Nieuwsbrief

Elke laatste donderdag van de maand verschijnt er een nieuwsbrief, waarin de ouders geïnformeerd worden over actuele zaken ten aanzien van onderwijs en dergelijke. Deze brief wordt digitaal verstuurd en indien gewenst op papier meegegeven.

Parro
De meeste communicatie vanuit school gaat via Parro. Foto's , groepsberichten en schoolberichten kunnen makkelijk en veilig gedeeld worden en het is ook mogelijk 1 op 1 gesprekken te voeren. Het is daarom belangrijk dat u enkele vaste leesmomenten in de week inplant om berichten even goed door te lezen. De planning in de jaarkalender is leidend en wordt in de nieuwsbrief overgenomen of eventueel aangevuld.
Het is ook belangrijk om iedere ochtend even op Parro te kijken of er een bericht is over ziekte, vervanging, uitval o.i.d. Dat scheelt heel veel telefoontjes. Absenties kunnen doorgegeven worden via Parro.

Website
Op de website van school is veel informatie te vinden over de school en haar visie. De website is zowel bedoeld voor ouders als voor externen. De website wordt regelmatig bijgewerkt en geactualiseerd. Foto's en nieuwsberichten staan op Parro.

Rapport
Twee keer per jaar ontvangen de kinderen van de groepen 3 tot en met 8 een rapport in de vorm van een talentenkaart. Het doel van dit rapport is een zo juist mogelijk verslag uit te brengen over de vorderingen van het kind. Cijfers geven alleen de voor- of achteruitgang aan, maar niet de oorzaak. Daarom is het belangrijk dat goede nota genomen wordt van de (mondelinge) toelichting door de leerkracht en de gegevens van het IEP LVS. Ook de groepen 1 en 2 ontvangen een rapport, waarin een waardering wordt gegeven voor diverse sociaal-emotionele en cognitieve aspecten.

Oudercontacten
In de tweede week is er een inloopmoment voor alle ouders om informeel kennis te maken met de leerkracht. Vervolgens hebben we in november een vrijblijvende contactavond voor met name de sociaal emotionele ontwikkeling van het kind. Na het rapport in januari is er dan een gespreksdag die meer gericht is op de resultaten. Alle ouders worden dan uitgenodigd om 10 minuten met de leerkracht te spreken. Op ieder moment in het jaar is er mogelijkheid tot het maken van afspraken of het opvragen van informatie over de voortgang of ontwikkeling van uw kind.

Open morgen voor ouders of opa's en oma's
In de groepen 1-8 is er aan het begin van het seizoen gelegenheid voor ouders of opa's en oma's om een deel van de morgen in de klas van het te kind zijn. Dan kan de (groot)ouder het kind aan het werk zien en tevens kennis nemen van de manier van werken in de groep.

Ouderbezoek
Om een goed beeld van een kind te krijgen, kan het belangrijk zijn dat de groepsleerkracht ook thuis bij een kind op bezoek komt. Tijdens dit bezoek kunnen eventueel vragen gesteld en opmerkingen gemaakt worden over de vorderingen van het kind. Het is daarom fijn als er tijdens het ouderbezoek een moment is, waarop het kind er niet bij is. Niet alle leerlingen krijgen ouderbezoek, het initiatief ligt hiervoor bij school. U kunt wel aan het begin van het jaar aangeven als u prijs stelt op een ouderbezoek.

Ouderactiviteiten en oudercommissie
Het innemen, nakijken, terugzetten en uitlenen van boeken uit de schoolbibliotheek wordt vrijwel volledig gerund door een vaste kern van ouders. We vinden het plezierig dat elke donderdagmorgen daarvoor minimaal twee personen aanwezig zijn. Aan het einde van het schooljaar wordt een

schoonmaakavond georganiseerd. We vragen de ouders wel om enkele keren per jaar te helpen bij een schoolactiviteit. Aan de hand van voorkeuren wordt er een planning gemaakt. Veel onderhoudswerkzaamheden aan het schoolgebouw en de inventaris worden uitgevoerd door bedrijven. Alle activiteiten die betrekking hebben op het schoolgebeuren staan onder verantwoordelijkheid van de school. Er is op school een actieve oudercommissie bestaande uit minimaal drie ouders. Deze oudercommissie doet veel ondersteunend werk in het regelen van het vervoer, coördineren van schoolactiviteiten, enz.

8.6 Klachtenregeling

De wettelijke kaders van de klachtenregeling zijn vastgelegd in de zogenaamde Kwaliteitswet. De volledige klachtenregeling ligt ter inzage op school. Via het bevoegd gezag, de directeur-bestuurder of een vertrouwenspersoon kan inzage verkregen worden in deze klachtenregeling. Hieronder een beknopte samenvatting van onze klachtenregeling. Klachten moeten op een goede wijze behandeld worden. Wij vinden in de Bijbel richtlijnen voor het afhandelen van klachten en wel in Mattheüs 18. Elke klacht dient in de eerste plaats met de aangeklaagde (bijv. de leerkracht) besproken te worden. Indien dit niet tot resultaat of overeenstemming leidt, dan staat de weg open om hierover de teamleider en/of directeur-bestuurder, het bevoegd gezag of een vertrouwenspersoon te benaderen. Hoewel het de klager vrijstaat om naar eigen keuze de directeur-bestuurder, het bevoegd gezag, of een vertrouwenspersoon te benaderen, ligt het onzes inziens voor de hand dat bijvoorbeeld klachten op onderwijskundig terrein bij de directeur-bestuurder aan de orde gesteld worden en klachten op bestuurlijk terrein bij het bevoegd gezag. In eerste instantie worden klachten langs deze weg afgehandeld. Leidt ook dit overleg niet tot resultaat of overeenstemming, dan staat de weg naar de klachtencommissie open. Het indienen van een klacht bij de klachtencommissie verloopt via een vertrouwenspersoon, de directeur-bestuurder of het bevoegd gezag.

Het indienen van een klacht
Een door de directeur-bestuurder, de vertrouwenspersoon of het bevoegd gezag ontvangen klacht wordt in principe door hen afgehandeld. Indien de klager dit terstond wenst of in de loop van de afhandeling de wens te kennen geeft, wordt de klacht doorgestuurd naar de klachtencommissie. Het doorzenden van de klacht geschiedt binnen uiterlijk twee weken na het indienen of het blijk geven van de wens de klacht door te zenden.

Vertrouwenspersoon
Indien het niet mogelijk is de klacht met de betrokkenen te bespreken kan men zich onder andere tot een vertrouwenspersoon wenden. U kunt uw klacht met hem/haar bespreken. De adressen van de vertrouwenspersonen vindt u verderop in deze schoolgids. Om tot een weloverwogen standpunt te komen, overlegt de aangesproken vertrouwenspersoon te allen tijde met de overige vertrouwenspersonen. Dit overleg gebeurt anoniem en is niet tot individuele personen te herleiden. Overwogen wordt of de aangesproken vertrouwenspersoon de klacht probeert op te lossen of dat de klacht wordt doorgestuurd naar de klachtencommissie. De vertrouwenspersoon heeft een brugfunctie tussen u en de school en/of tussen u en de klachtencommissie.

Klachtencommissie
De ingediende klachten, welke zijn doorgestuurd, worden behandeld door een klachtencommissie. De school is aangesloten bij de klachtencommissie die ingesteld is door de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs te Ridderkerk. Deze landelijke klachtencommissie werkt met verschillende kamers die per regio de klachten behandelen. Onze school valt onder de kamer die in de regio Ede functioneert.
De klachtencommissie bestaat uit de volgende leden:

Commissie Noord Oost Midden Nederland
Jurist-voorzitter Mr. P.J. den Boef
Lid (onderwijskundig) Mw. M.J. Houtman – Heijboer
Lid (sociaal-medisch) Dhr. B van Dijk
Lid (ambtelijk secretaris) Mw. mr. G.J. Boersma – Freeke

Reikwijdte van de klachtenregeling
De vertrouwenspersoon, de directeur-bestuurder en het bevoegd gezag en de klachtencommissie doen hun werk binnen de kaders van een klachtenregeling. De klachtencommissie heeft op basis van de klachtenregeling de bevoegdheid een oordeel te geven over klachten betreffende gedragingen en/of beslissingen, waaronder discriminatie, dan wel over het nalaten van gedragingen en/of het niet nemen van beslissingen door het
bevoegd gezag, de personeelsleden en de leerlingen.

Klachtentermijn
Klachten dienen zo spoedig mogelijk, maar (op een enkele uitzondering na) uiterlijk binnen een termijn van drie maanden ingediend te worden.

Klachtenafhandeling
Bij de behandeling van de klacht kan de klager zich op eigen kosten laten bijstaan door een raadsman. De klachtencommissie heeft het recht bestuursleden, personeelsleden en leerlingen te horen. De opgeroepenen hebben de plicht aan de oproep gehoor te geven. De klachtencommissie brengt een schriftelijk oordeel uit aan het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag heeft de plicht binnen vier weken na de binnenkomst van het schriftelijk oordeel de klager, de aangeklaagde, de klachtencommissie, de directeur-bestuurder en vertrouwenspersonen mee te delen of zij het oordeel over de gegrondheid van de klacht deelt en welke maatregelen zij, indien nodig, zal nemen. Indien de klacht betrekking heeft op een zedenmisdrijf, dan heeft het bevoegd gezag, op grond van een schriftelijk oordeel over de klacht door de klachtencommissie en in overleg met de vertrouwensinspecteur, de plicht aangifte daarvan te doen bij een opsporingsambtenaar. Aan de onderwijsinspecteur wordt gemeld dat aangifte gedaan is.

Ouderbijdragen
De leden van de schoolvereniging betalen jaarlijks een vastgesteld minimum bedrag. Eveneens zijn er de onverwachte geschenken in geldelijk of materieel opzicht, welke beschikbaar gesteld worden ten behoeve van de school. De school maakt geen gebruik van sponsoring en er is geen vrijwillige of verplichte ouderbijdrage ten behoeve van de school. Zoals eerder vermeld zal er nooit uitsluiting van activiteiten plaatsvinden omdat er niet is betaald. Indien er niet bijgedragen kan worden aan een activiteit, kunt u dit altijd kenbaar maken bij de school.

Aansprakelijkheid
De ouders of andere wettelijke vertegenwoordigers van een leerling zijn aansprakelijk voor schade door de leerling toegebracht aan eigendommen van de vereniging, alsmede voor andere schade, die de vereniging door een daad van de leerling zou lijden. De vereniging is niet aansprakelijk voor diefstal of beschadiging van eigendommen van leerlingen. De vereniging is vanwege gemoedsbezwaardheid niet verzekerd.

9. De school en de omgeving

9.1 Zorg voor de relatie school en omgeving

Samenwerking met buurtscholen
Een aantal keer per jaar bezoekt de directeur-bestuurder het plaatselijke directieoverleg. Daaraan nemen de directieleden van alle Doornse scholen deel. Tijdens deze vergadering wordt overlegd over zaken die alle scholen uit Doorn aangaan, zoals het Lokaal Onderwijs Beleid.

Directiekring Vebakowos
De directeur-bestuurder neemt ook deel aan een directieoverleg tussen de reformatorische scholen in de regio. In dit overleg participeren de reformatorische scholen uit Veenendaal, Ede, Barneveld, Rhenen, Achterberg, Kootwijkerbroek, Doorn, Woudenberg en Scherpenzeel. Naast allerlei organisatorische zaken worden ook actuele (beleids)onderwerpen binnen het onderwijs besproken.

Samenwerking met Speciale scholen voor basisonderwijs
Onze school maakt deel uit van de regio Passend Onderwijs rond de S(B)O-scholen in Ede en Barneveld (zie ook paragraaf 4.7). Verder zijn er incidenteel contacten met andere speciale scholen voor basisonderwijs.

Samenwerking met welzijnsinstellingen
Met de GGD Zuid Oost Utrecht bestaan goede contacten. Naast de contacten die er zijn met de schoolarts en de logopediste, ontvangen we regelmatig actuele informatie op het gebied van welzijn, veiligheid en gezondheid. De ARBO is een dienst voor het welzijn van het personeel en de leerlingen. Er zijn controles in de school uitgevoerd op het gebied van gezondheid en veiligheid. Een en ander werd in goede orde bevonden. Enkele door de ARBO genoemde verbeterpunten worden via een actieplan uitgevoerd.

Onderhoud van het schoolgebouw
Het huidige schoolgebouw dateert uit 1986, met een nieuwer gedeelte uit 1991 en verkeert in een redelijke staat van onderhoud. Het noodzakelijke onderhoud aan de school wordt uitgevoerd door onderhoudsbedrijven en/of vrijwilligers.

10. Praktische informatie

Regeling schooltijden

maandag	08.45 - 12.15 uur	13.00 - 15.15 uur
dinsdag	08.45 - 12.15 uur	13.00 - 15.15 uur
woensdag	08.45 - 12.15 uur	
donderdag	08.45 - 12.15 uur	13.00 - 15.15 uur
vrijdag	08.45 - 12.15 uur	13.00 - 15.15 uur

Ochtendpauze: 10.15 - 10.30 uur
Middagpauze: 12.15 - 13.00 uur

De etenspauze valt in het eerste kwartier van de middagpauze. Deze schooltijden gelden voor zowel de onderbouw als de bovenbouw. Groep 1/2 is echter elke woensdag vrij. Daarbij is groep 1 ook op vrijdagmiddag vrij. In de kalender is te zien wanneer er schoolbrede lesvrije (mid)dagen zijn.

Vanaf 5 minuten voor schooltijd is er pleinwacht op het schoolplein aanwezig.
De kleuters mogen vanaf 08.40 uur naar het lokaal worden gebracht.

Regels in geval van schoolverzuim

Absent melden
Als een kind, door wat voor omstandigheden dan ook (dit geldt ook voor kinderen die vier jaar -en dus nog niet leerplichtig- zijn) niet op school kan komen, dan wordt u gevraagd dit te melden via een absentmelding in Parro. De ouders van absenten van wie geen schriftelijk bericht binnen is, worden zo mogelijk vóór 9.30 uur gebeld.

Verzuim/verlof
Kinderen worden op hun zesde jaar volledig leerplichtig. Dan mag het niet meer thuis gehouden worden, behalve voor bijzondere omstandigheden en met toestemming van de directeur-bestuurder. Het management van de school moet schoolverzuim zonder geldige reden doorgeven aan de leerplichtambtenaar van de gemeente. Van schoolverzuim is ook sprake wanneer verlof is gevraagd en geen toestemming van de school is verkregen bijvoorbeeld voor een extra vakantie of activiteit die buiten de wettelijke kaders valt. Alleen als ouders beroepshalve geen gebruik kunnen maken van de vastgestelde vakanties, mogen we als school onder bepaalde voorwaarden verlof geven. Voor andere omstandigheden moet er duidelijk sprake zijn van gewichtige omstandigheden zoals een jubileum van ouders of grootouders, een bruiloft van een tante/oom of een begrafenis. Informatie over de exacte uitwerking van het verlof staat op de website. Vermoedens van ongeoorloofd verlof moeten wij bespreken met de leerplichtambtenaar. Mogelijk volgt dan een gesprek met de leerplichtambtenaar.

Te laat
We verwachten al onze leerlingen om 08.45 uur in het lokaal.
We begrijpen dat het verkeer soms wat tegen kan zitten, zeker als u wat verder van de school woont. Wanneer we echter merken dat uw kind meerdere keren te laat op school komt noteren we dat in Parnassys.
Wanneer er sprake is van structureel te laat komen zullen we contact met u opnemen.

Registratie
We registreren absentie, verlof en te laat komen via Parro in Parnassys. Ouders doen zelf een absentmelding via Parro, dit wordt automatisch doorgezet naar Parnassys.

Bedrijfshulpverlening
Diverse collega's hebben een cursus BHV en/of EHBO gevolgd. Deze cursus geeft inzicht op welke wijze effectieve eerste hulp gegeven kan worden aan kinderen die letsel hebben opgelopen. De kennis wordt actueel gehouden door regelmatig een herhalingscursus te volgen. Ook hebben een aantal leerkrachten een cursus kinder EHBO gevolgd. Twee keer per jaar oefenen we met de kinderen het ontruimen van de school. In de lokalen en andere ruimten bevinden zich mappen met het ontruimingsplan. Er zijn op school verschillende verbandkoffers aanwezig om adequate hulp te kunnen bieden bij verschillende incidenten.

Zendingsgeld
Elke maandag mag uw zoon/dochter geld meebrengen voor de zending. Zo wordt al jong geleerd om ook aan de verre naaste te denken. Het geld wordt gebruikt om drie adoptiekinderen te onderhouden via Woord en Daad. Het is ook mogelijk om het bedrag aan zendingsgeld voor het hele jaar in één keer over te maken. U kunt hiervoor terecht bij de managementassistente.

Overblijven
In de middagpauze is er gelegenheid om op school over te blijven. Alle kinderen maken daarvan gebruik. Hieraan zijn geen kosten verbonden. De juf of meester eet met de eigen groep in het eigen lokaal. Na het eten spelen de kinderen onder toezicht buiten. Mochten de weersomstandigheden het niet toelaten dan zijn de kinderen binnen. We hebben veel extra buitenspelmaterialen beschikbaar om de kinderen gevarieerd te laten spelen.

Schoolbibliotheek
Elke donderdag krijgen alle kinderen de gelegenheid om boeken te lenen uit de schoolbibliotheek. Alle boeken mogen gratis worden geleend voor een periode van twee weken. Bij overschrijding van de uitleentermijn kunnen er minder boeken worden geleend totdat de betreffende boeken weer zijn ingeleverd. De ingeleverde boeken worden elke week nagekeken. Wanneer men thuis gekomen constateert dat een boek is beschadigd, kan men dit doorgeven aan de school. Anders kan de schade in rekening worden gebracht aan degene die het boek het laatst heeft geleend.
Kom gerust eens kijken naar ons grote aanbod aan boeken. Ieder jaar investeren we weer in nieuwe boeken en series om het lezen aantrekkelijk te houden. Mist u een boek of serie, of hebt u een boekentip? We houden ons aanbevolen!

Gevonden voorwerpen
Om te voorkomen dat eigendommen onbedoeld van eigenaar verwisselen, is het handig dat bekers, broodtrommels en andere eigendommen van naam worden voorzien. Spullen die op school achterblijven worden in de rolcontainer "gevonden voorwerpen" bewaard, die in de hal staat.

Verjaardagen van de kinderen
Als de kinderen jarig zijn, mogen ze trakteren. Dit gebeurt alleen in de eigen groep. Wilt u bij het kiezen van een traktatie ook eens aan een gezonde variatie denken?

Gymnastiek
Op maandagmiddag worden de gymlessen voor groep 3-8 gegeven in de sporthal naast de school door een gymleerkracht. De kinderen van groep 1-2 gymmen in de gymzaal van de school. De kinderen van de groepen 1 en 2 dragen tijdens de lessen bewegingsonderwijs nog geen speciale gymkleding. Wel is het dragen van gymschoenen verplicht. Het meest praktisch zijn klittenbandschoentjes of zogenaamde balletschoentjes. De kinderen van de groepen 3 tot en met 8

dragen wel speciale gymkleding. De jongens gaan gekleed in een gymbroek of een korte broek met een shirtje. De meisjes dragen gepaste kleding, waarin ze fatsoenlijk kunnen gymmen.

Huiswerk
Vanaf groep 3 leren de kinderen wekelijks een (half) psalmvers. Daarnaast hebben ze lees huiswerk. Om er zeker van te zijn dat de tafels van vermenigvuldiging en de woordenschat woorden goed geautomatiseerd worden, is het voor veel kinderen van groep 4 en groep 5 nodig om deze thuis te oefenen en te repeteren. In groep 5 komt daar het leerwerk van Namen en feiten bij, met af en toe een repetitie voor wereldoriëntatie. In de hogere groepen wordt ook de hoeveelheid huiswerk groter. In groepen 5 t/m 8 krijgen de leerlingen een agenda om hen op deze wijze te helpen met plannen.
Het geven van huiswerk heeft grofweg drie doelen:

- *De leerling leert plannen en organiseren*
  Door met een agenda of planning te werken, leert een leerling om opgegeven stof te oefenen/maken op een gestructureerde manier, bijv. over meerdere dagen verspreid. Dat vraagt planning en organisatie. Zeker jongere kinderen hebben hierbij nog wel wat aanmoediging en sturing nodig, zowel op school als thuis. Vanaf groep 5 krijgen de leerlingen een schoolagenda.
- *De leerling neemt extra (oefen)stof tot zich*
  Door extra te oefenen, beklijft de stof beter en komt een leerling beslagen ten ijs. Zo is het bijv. voor Engels belangrijk dat de leerlingen een hoofdstuk (unit) voor 33% gemaakt hebben, vóórdat de les begint. Op die manier kunnen ze de woorden en zinnen in de les beter begrijpen en dus beter meedoen.
- *Ouders krijgen inzicht in wat hun kind leert*
  Doordat uw kind huiswerk meekrijgt, ziet u ook een beetje wat er op school wordt aangeboden en geoefend. Hierbij wat helpen is aan te bevelen, zodat we samen werken aan de ontwikkeling van onze kinderen. Psalmversjes en Namen en Feiten zijn ook mooie huiswerkopdrachten om samen te oefenen/maken. Door hier samen met uw kind naar te kijken krijgt u zicht op wat uw kind leert en geeft dat gelegenheid om over leerstof door te praten.

We snappen ook dat de huiswerkbelasting reëel moet zijn en gaan uit van dit uitgangspunt om thuis bezig te zijn met huiswerk:

- Groepen 3 en 4: maximaal a 15 minuten per dag
- Groepen 5 en 6: maximaal a 30 minuten per dag
- Groepen 7 en 8: maximaal a 40 minuten per dag

Het huiswerkprogramma heeft een verplichtend karakter, wat betekent dat we ervan uitgaan dat alle kinderen het opgegeven werk maken en/of leren. Ook plannen hoort hierbij, dus een verjaardag is doorgaans geen geldige reden om niet te leren. Bijzondere omstandigheden kunnen natuurlijk altijd doorgegeven worden. Als de belasting te veel is door bepaalde omstandigheden, dan is dit altijd te bespreken met de leerkrachten van uw kind.

Schoolfotograaf
De fotograaf maakt jaarlijks van iedere groep een groepsfoto en portretfoto's. Een broertjes- en zusjesfoto (met de kinderen die op de basisschool zitten) kan dan eveneens naar wens gemaakt worden.

Peutertaalgroep & aanmelding nieuwe leerlingen
Kinderen die de leeftijd van 3 jaar hebben bereikt, kunnen deelnemen aan het peutertaalgroepje, dat iedere donderdagmorgen wordt gehouden. Kinderen die de leeftijd van vier jaar hebben bereikt, kunnen normaal gesproken instromen in groep 1, mits het leerlingenaantal in de groep dit toelaat.

Nieuwe ouders worden uitgenodigd voor een gesprek. Bij nieuwe ouders wordt gevraagd een vragenlijst in te vullen tot verstrekking van algemene informatie en specifieke informatie met betrekking tot het kind en bij ieder volgend kind zal dat eveneens gevraagd worden. Wilt u uw kind aanmelden? Dan wordt u gevraagd om het aanmeldingsformulier in te vullen.

Onderwijstijd
De kinderen van de onderbouw moeten opgeteld minimaal 3520 uur per jaar naar school. De kinderen van de bovenbouw minimaal 4000 uur. Gezien het geringere aantal lesuren hebben de kinderen de kleuters ‘s woensdags vrij. Om lesuitval te voorkomen draagt de school zorg voor vervanging bij ziekte of bij bepaalde omstandigheden waardoor de leerkracht geen les kan geven. Is dit in uiterste gevallen niet mogelijk, dan hebben de kinderen vrij. Voor deze omstandigheden hebben wij een (beperkt) aantal marge-uren in de onderwijstijd gereserveerd. Het bevoegd gezag kan op verzoek van de ouders een leerling vrijstellen van het deelnemen aan bepaalde onderwijsactiviteiten. Een vrijstelling kan slechts worden verleend op door de directeur-bestuurder op vastgestelde gronden. De directeur-bestuurder bepaalt bij de vrijstelling welke onderwijsactiviteiten voor de leerling in de plaats komen van die waarvan vrijstelling is verleend.

Pleinwacht
In de kleine en in de grote pauze heeft een leerkracht of onderwijsassistent beurtelings pleinwacht. U wordt verzocht uw kinderen niet eerder dan een kwartier vóór schooltijd op school te laten komen.

Vakantietijden
Wat betreft vakantietijden verwijzen wij u naar de jaarplanning achterin de schoolkalender.

Procedure bij ziekte
Wanneer een leerkracht ziek is, doen wij ons best om vervanging te regelen. Het kan zijn dat er op die dag geen invalkracht beschikbaar is. Wanneer er geen vervanging beschikbaar is, zijn wij genoodzaakt een groep vrij te geven. Soms kan dit betekenen dat er ’s morgens gemeld moet worden dat de kinderen vrij zijn. Dat doen we als volgt: wanneer het MT ’s morgens gebeld wordt i.v.m. ziekte en er geen vervanging beschikbaar is, wordt dit op Parro gedeeld. **Het is dus goed om iedere morgen even op Parro te kijken.** Ouders die het bericht niet gelezen hebben, bellen we nog even na.

Schoolbeleid bij weercodes van het KNMI
- Code groen: Er zijn geen bijzonderheden. De school is gewoon open en alle lessen gaan door zoals gepland
- Code geel: Er is mogelijk gevaarlijk weer. De school blijft open. We hebben begrip voor eventuele vertragingen.
- Code oranje:
    - Zomer: Onze lokalen zijn uitgerust met airco. De school is daarom gewoon open.
    - Code oranje voor andere weertypen: In principe blijft de school open tenzij het MT een andere beslissing neemt. Ouders mogen een eigen afweging maken of hun kind veilig naar school kan komen.
- Code rood:
    - Zomer: bij code rood in de zomer geldt: zoek verkoeling. Onze lokalen zijn uitgerust met airco, er is dus verkoeling in de school. Het is voor uw kind comfortabeler om op school te zijn dan elders zonder airco. Pauzes houden we zoveel mogelijk binnen.
    - Winter: De school is gesloten. Wij zorgen voor eventuele opvang.
- Bij code oranje en rood geldt dat excursies en schoolreisjes worden heroverwogen en eventueel afgelast.

Bijlagen

Bijlage burgerschapsdoelen per leerjaar

Groep 1/2

Samen

De leerlingen weten vanuit de Bijbel dat je door elkaar te helpen een ander blij kunt maken.

De leerlingen zijn in staat om de ander te helpen met kleine taken, waar nodig met aansporing van de leerkracht.

De leerlingen zijn bereid om anderen te helpen met kleine taken.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *19.A4 – 21.B4.*

De leerlingen weten dat het fijn is om met leeftijdsgenoten om te gaan.

De leerlingen zijn in staat om contact te leggen met anderen.

De leerlingen weten dat het belangrijk is om contacten te leggen met een ander.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *19.A2 – 20.A4.*

Verschillen

De leerlingen weten dat er overeenkomsten en verschillen zijn tussen leerlingen in de klas en weten dat ze, ondanks de verschillen, gelijkwaardig zijn aan elkaar.

De leerlingen kunnen verschillen die er zijn tussen leerlingen in de klas herkennen en benoemen en verschillende leerlingen op een gelijkwaardige manier benaderen.

De leerlingen zijn bereid om de verschillen tussen zichzelf en klasgenoten te respecteren.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *20.A4. 20.B1,2.*

De leerlingen weten dat God mensen verschillend heeft geschapen (man en vrouw, jongen en meisje, blank en gekleurd, enz.) en erkennen dat ze, ondanks die verschillen, gelijkwaardig zijn aan elkaar.

Mensen met een beperking (geestelijk of lichamelijk) zijn gelijk aan ons.

De leerlingen zijn in staat om (ondanks verschillen) te luisteren naar de ander binnen de setting van de klas.

De leerlingen zijn bereid om zich in spelsituaties open te stellen voor wensen en ideeën van klasgenoten die verschillen.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *20.B1,5.*

Schepping

De leerlingen weten dat God alles goed geschapen heeft en dat het belangrijk is om zorgvuldig met de natuur om te gaan.

De leerlingen zijn in staat om zuinig om te gaan met de natuur in hun eigen leefomgeving.

De leerlingen willen zorgvuldig omgaan met de natuur in hun eigen omgeving.

De kinderen vinden regelmatig beestjes op het schoolplein. We gaan hier met respect mee om. We bekijken ze en zetten ze met liefde en zorg weer terug in de natuur. Ook mogen er niet zomaar struiken of bloemen kapot gemaakt worden.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *19.A4 – 21.B1.*

De leerlingen weten dat afval de leefomgeving kan vervuilen en dat het scheiden van afval bijdraagt aan het zorgen voor Gods schepping.

De leerlingen kunnen afval (plastic, papier, GFT en rest) van elkaar scheiden.

We verzamelen ook lege batterijen op school. Ook wordt er kleding ingezameld voor een goed doel. We gaan ook zuinig om met licht: als we uit de klas zijn, doen we het licht uit.

We zijn ook zuinig op onze spullen. We proberen zo min mogelijk te verspillen.

De leerlingen zijn bereid hun eigen afval te scheiden.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *19.A4 – 21.B1,3.*

De leerlingen weten dat water belangrijk is voor het leven op aarde.

De leerlingen kunnen zuinig omgaan met drinkwater door dat water niet te verspillen.

De leerlingen willen zuinig omgaan met drinkwater.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *19.A4 – 21.B1,3.*

Verschillen

De leerlingen weten dat er overeenkomsten en verschillen zijn tussen leerlingen in de klas en weten dat ze, ondanks de verschillen, gelijkwaardig zijn aan elkaar.

De leerlingen kunnen verschillen die er zijn tussen leerlingen in de klas herkennen en benoemen en verschillende leerlingen op een gelijkwaardige manier benaderen.

De leerlingen zijn bereid om de verschillen tussen zichzelf en klasgenoten te respecteren.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *20.A4. 20.B1,2.*

De leerlingen weten dat God mensen verschillend heeft geschapen (man en vrouw, jongen en meisje, blank en gekleurd, enz.) en erkennen dat ze, ondanks die verschillen, gelijkwaardig zijn aan elkaar.

Mensen met een beperking (geestelijk of lichamelijk) zijn gelijk aan ons.

De leerlingen zijn in staat om (ondanks verschillen) te luisteren naar de ander binnen de setting van de klas.

De leerlingen zijn bereid om zich in spelsituaties open te stellen voor wensen en ideeën van klasgenoten die verschillen.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *20.B1,5.*

Digitaal

De leerlingen weten dat het bezig zijn met media begrensd is.

De leerlingen zijn in staat om te bedenken dat ze niet onbeperkt gebruik kunnen maken van media.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 19.A2,3.

De leerlingen weten dat bij het kijken van films, spelen van games en gebruiken van apps onderdelen langskomen die een nee-gevoel kunnen geven omdat ze niet overeenkomen met de boodschap van de Bijbel.

De leerlingen kunnen benoemen wanneer er in films, games en apps onderdelen langskomen die niet Bijbels verantwoord zijn.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 19.A2,3 – 20.B3.

Democratie

De leerlingen kennen de afspraken binnen de groep en weten dat je je daaraan moeten houden.

De leerlingen kunnen zich aan de regels binnen de groep houden.

De leerlingen willen zich houden aan de afgesproken regels.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 19.A3 – 21.A4 - 21.B1.

De leerlingen weten dat regels en afspraken voor iedereen gelden. Ze weten dat deze regels helpend zijn voor samen spelen en werken.

De leerlingen kunnen zelf eenvoudige regels bedenken die nodig zijn om fijn te spelen of te werken en deze toepassen in de praktijk.

De leerlingen willen in gesprek gaan met elkaar over het gebruik van de regels in het samen spelen en werken.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 21.A2,3,4 – 21.B1.

De leerlingen kennen de gespreksregels die gehanteerd worden bij het bespreken van regels en afspraken. (Luisteren naar de ander, de ander uit laten spreken.).

De leerlingen kunnen de gespreksregels toepassen door te luisteren naar de ander en de ander uit te laten spreken.

De leerlingen willen naar de ander luisteren en de ander uit laten spreken.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 19.A3.

Wereld

De leerlingen weten dat er in andere landen andere gewoonten zijn. Ze weten dat er in Nederland mensen wonen die uit andere landen afkomstig zijn en daardoor andere gewoonten hebben.

De leerlingen kunnen enkele verschillen benoemen tussen dagelijkse gewoonten en rituelen in hun eigen land en gewoonten/rituelen in een ander land of werelddeel. Ze oefenen belangrijke dagelijkse gewoonten en rituelen zoals eetgewoonten, groeten en afscheid nemen.

De leerlingen zijn bereid om respect te tonen voor belangrijke dagelijkse gewoonten en rituelen uit de verschillende culturen die in hun omgeving zichtbaar zijn.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 19.A4 - 20.A1 - 20.B1,2,4.

De leerlingen weten dat zowel in Nederland als in andere delen van de wereld mensen in armoede leven. Zonder dat ze de begrippen kennen, weten leerlingen dat diaconaal dienstbetoon bij het leven als christen hoort.

De kinderen bedenken welke verantwoordelijkheid zij kunnen nemen om het leed van de naasten ver weg te beperken en kunnen uitleggen welke bijdrage de zending daarin heeft.

De leerlingen zijn bereid om binnen hun eigen mogelijkheden op te komen voor mensen in armoede. Ze nemen de verantwoordelijkheid om de arme naaste ver weg en dichtbij te laten delen in hun eigen bezit (als dat vanwege hun eigen leefomstandigheden mogelijk is).

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 21.B2,4.

Groep 3/4

Samen

De leerlingen weten wat de Bijbel zegt over samenleven met elkaar op een vreedzame manier, maar ook dat er in de wereld problemen en conflicten bestaan die we (soms) kunnen leren oplossen. Leerlingen weten dat we leven in een gebroken wereld waarin het niet altijd gaat zoals God dat heeft bedoeld.

De leerlingen kunnen eenvoudige conflicten oplossen met respect voor de ander.
De leerlingen kunnen luisteren naar elkaar en empathie tonen.

De leerlingen zijn bereid om onderlinge problemen en conflicten samen op te lossen (met behulp van een volwassene).
De leerlingen willen elkaar begrijpen door naar elkaar te luisteren.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *19.A3 - 20.A4 – 20.B5 – 21.A3.*

De leerlingen herkennen wanneer er in groepen buitensluiting plaatsvindt en weten dat buitensluiting pijnlijk is.

De leerlingen kunnen opkomen voor kinderen in de groep die buitengesloten worden.

De leerlingen zijn bereid om voor elkaar op te komen als er sprake is van pestgedrag en / of buitensluiting.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 19.A1,2,3 – 20.B3.

De leerlingen herkennen onrechtvaardige situaties in de klas en in de omgeving.

De leerlingen kunnen hun mening verwoorden over onrechtvaardige situaties in de klas en omgeving.

De leerlingen zijn bereid om (verbaal) onrecht aan de orde te stellen in de klas en omgeving.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 19.A1 – 20.B3 – 21.A1.

Verschillen

De leerlingen kennen de overeenkomsten en verschillen die er zijn in de thuissituaties van klasgenoten wat betreft gezinssamenstelling, sociaal-economische, culturele of religieuze achtergrond, hanteren van regels, etc. Ze weten dat ze, ondanks de verschillen, gelijkwaardig zijn aan elkaar.

Leerlingen kunnen de verschillen die er zijn tussen de thuissituaties van leerlingen in de klas benoemen en deze op een gelijkwaardige manier waarderen, respecteren en erover praten.

De leerlingen zijn bereid om de verschillen die er zijn tussen hun eigen thuissituatie en de thuissituaties van klasgenoten te respecteren en als verschillen te accepteren.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 20.B1.

De leerlingen kunnen zichtbare verschillen die zij constateren in thuissituaties en in hun verdere omgeving toetsen aan de Bijbel en er voor zichzelf een mening over vormen en deze mening verwoorden. Hierin zijn ze niet veroordelend naar de persoon.

De leerlingen zijn bereid om verschillen die ze opmerken te vergelijken met wat de Bijbel hierover zegt, zonder daarbij de ander als persoon te veroordelen of erboven te gaan staan als de verschillen afwijken van de Bijbelse norm.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 20.B4,5.

Schepping

De leerlingen weten waarom en hoe een kringloopwinkel bijdraagt aan een duurzame samenleving.

De leerlingen kunnen de meerwaarde van het kopen van gebruikte spullen onder woorden brengen.

De leerlingen willen nadenken over (de voordelen van) het kopen van gebruikte spullen om daarmee bij te dragen aan een duurzame samenleving.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *21.B2,3,5.*

De leerlingen weten dat (en hoe) mensen de natuur vervuilen en dat dit (vaak) blijvend schadelijke gevolgen heeft voor de schepping.

De leerlingen dragen eraan bij dat de natuur in hun omgeving niet verder vervuilt door regelmatig mee te helpen met het opruimen van afval.

De leerlingen willen eraan bijdragen dat hun leefomgeving schoon is.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *21.B3,4,5.*

Digitaal

De leerlingen weten dat je digitale media begrenst moet gebruiken.

De leerlingen zijn in staat een (externe) tijdsnorm te accepteren met betrekking tot digitale media.

De leerlingen zijn bereid kritisch naar hun digitale mediatijd te kijken.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 19.A2,3.

De leerlingen kennen de verschillende vormen van digitale media: apps, games, films, websites en sociale media.

De leerlingen kunnen in verschillende situaties in het dagelijks leven benoemen welke vormen van digitale media gebruikt worden (en met welk doel).

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 20.B2.

De leerlingen weten dat de Bijbel laat zien wat verantwoord is bij het spelen van een game en kijken van een film.

De leerlingen kunnen benoemen wanneer het spelen van een game of het kijken van een film Bijbels verantwoord is.

De leerlingen zijn bereid om hun game- en filmgebruik te spiegelen aan de Bijbel.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 19.A2,3.

Democratie

De leerlingen weten dat iedereen zijn of haar mening mag delen binnen de groep.

De leerlingen kunnen hun eigen mening over een eenvoudig onderwerp delen in de groep (of in een kleiner groepsverband).

De leerlingen willen hun eigen mening over eenvoudige onderwerpen delen in de groep (of in kleiner groepsverband).

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 21.A3.

De leerlingen weten dat er in de eigen context concrete rechten en plichten (regels en afspraken) zijn.

De leerlingen kunnen de rechten en plichten (regels en afspraken) die thuis en in de directe omgeving gelden, uitvoeren en nakomen.

De leerlingen zijn bereid de rechten en plichten uit te voeren en na te komen.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 21.B1.

De leerlingen weten dat bij het samen spelen niet iedereen zijn of haar wens door kan laten gaan en daarom soms één persoon beslist of de wens met de meeste stemmen doorgaat.

De leerlingen kunnen afstemmen met de ander over het verschil van mening en afspraken maken op basis van meerderheid van stemmen.

De leerlingen zijn bereid om afspraken die in groepsverband gemaakt worden, te accepteren.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 21.A3.

De leerlingen kennen de gespreksregels die gehanteerd worden bij het bespreken van regels en afspraken en weten waarom het belangrijk is om je in te leven in de ander.

De leerlingen kunnen de gespreksregels toepassen door te luisteren naar de ander en de ander uit te laten spreken en zich in te leven in de ander.

De leerlingen willen naar de ander luisteren, de ander uit laten spreken en zich inleven in de ander.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 19.A3 - 21.A3.

De leerlingen weten wat de Bijbel zegt over het gehoorzaam zijn aan de Nederlandse wetten.

De leerlingen kunnen vanuit de Bijbel uitleggen waarom het belangrijk is om gehoorzaam te zijn aan de wetten van Nederland.

De leerlingen zijn bereid om de overheid te gehoorzamen door zich te houden aan de Nederlandse wet.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 20.A1,2 - 21.B1.

Wereld

Leerlingen weten dat ook in andere landen christenen en christelijke kerken zijn. Ze weten dat de gewoonten bij christenen in andere landen anders zijn dan in Nederland. Ze weten dat er christenen in andere landen zijn die vervolgd worden om hun geloof.

Leerlingen kunnen uitleggen dat over de hele wereld christenen zijn en kunnen eenvoudige voorbeelden noemen van christenvervolging.

Leerlingen zijn bereid om zich, binnen hun eigen mogelijkheden, in te zetten voor de vervolgde kerk en weten hoe ze zich moeten gedragen als christen in een land waar geen geloofsvervolging is.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 20.A1,2,3.

De leerlingen weten dat er in Nederland mensen van verschillende culturen naast elkaar leven. Ze weten dat dat te maken heeft met migratiestromen.

De leerlingen kunnen enkele culturen noemen en herkennen die in de Nederlandse samenleving duidelijk aanwezig zijn.

De leerlingen zijn bereid om zonder (voor)oordeel te kijken naar andere culturen en hun eigen waarden- en normenpatroon ernaast te zetten.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 20.B1-5.

De leerlingen kennen enkele landen waar armoede is. Ze kunnen voorbeelden noemen hoe er hulp geboden kan worden.

De leerlingen kunnen enkele oorzaken van armoede in derdewereldlanden benoemen (b.v. mislukte oogsten, gebrek aan werk, ziekte, oorlogen).

De leerlingen zijn bereid om binnen hun eigen mogelijkheden op te komen voor mensen in armoede.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 21.B2.

De leerlingen weten dat ze op verschillende manieren verbonden zijn met mensen uit andere delen van de wereld. Denk bijvoorbeeld aan productie en consumptie, vakantie, migratie en geloof.

De leerlingen kunnen voorbeelden geven van de manier waarop hun eigen leven verbonden is met andere delen van de wereld.

De leerlingen zijn bereid het besef toe te laten dat er wederzijdse afhankelijkheid is tussen Nederland en andere delen van de wereld.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 20.B4.

Groep 5/6

Samen

De leerlingen weten hoe conflicten (kunnen) ontstaan, hoe je kunt opkomen voor elkaar en hoe je conflicten vervolgens kunt oplossen in de nabije omgeving (klas, vriendjes op de (sport)club, etc.

De leerlingen zijn in staat om conflicten binnen de klassencontext op te lossen, waarbij de verantwoordelijkheid bij de leerling ligt en er hulp geboden kan worden door de leerkracht.

De leerlingen zijn bereid om onderlinge conflicten uit te spreken en willen eraan werken om deze op te lossen.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *20.A4.*

De leerlingen weten hoe zij activiteiten voor anderen kunnen inzetten, trouw zijn in het onderhouden van de relatie met de ander en weten wat dat voor de ander betekent.

De leerlingen bedenken zelfstandig activiteiten die zij kunnen ontplooien waar een ander iets aan heeft.

De leerlingen zijn bereid om naar de ander om te zien.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *19.A4 – 21.B4.*

De leerlingen herkennen onrechtvaardige situaties in de Nederlandse samenleving.

De leerlingen kunnen hun mening verwoorden over actuele en historische onrechtvaardige situaties in de Nederlandse samenleving.

De leerlingen zijn bereid om na te denken over onrechtvaardige situaties in de samenleving en daarover het gesprek te voeren.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *21.A1-3 – 20.A4 - 20.B3.*

Verschillen

De leerlingen kennen de belangrijkste overeenkomsten en verschillen die er in de samenleving zijn, die voortkomen uit levensovertuiging, cultuur en tradities. Ze herkennen, ondanks de verschillen, de gelijkwaardigheid van mensen onderling.

De leerlingen kunnen op een respectvolle wijze de ontmoeting aangaan in hun omgeving. Zij tonen belangstelling voor, kunnen luisteren naar, en het gesprek aangaan met mensen die qua levensovertuiging, cultuur en tradities van hen verschillen.

De leerlingen zijn bereid om de verschillen die er zijn tussen hun eigen situatie en die van anderen in de omgeving te erkennen en te respecteren en deze niet als belemmering te zien om op een respectvolle wijze met elkaar om te gaan.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *20.B1-5.*

De leerlingen kennen de verschillen tussen vriendschap en verliefdheid. Ze weten hoe God vriendschap, verliefdheid en huwelijk heeft bedoeld.

De leerlingen kunnen van de belangrijkste verschillen m.b.t. vriendschap, verliefdheid en huwelijk die zichtbaar zijn binnen hun eigen omgeving verwoorden hoe de Bijbel daarover spreekt.

De leerlingen zijn bereid om mensen in hun omgeving die normen hanteren die niet Bijbels zijn, als mens respectvol tegemoet te treden.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *20.B1,2,5.*

De leerlingen kunnen hun eigen mening over vriendschap, verliefheid en huwelijk actief verwoorden, met respect voor de mening van de ander.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *19.A2,3 – 20.A4 – 20.B5.*

Schepping

De leerlingen weten dat schoon drinkwater van levensbelang is, waar schoon drinkwater vandaag komt en hoe dit bedreigd wordt door menselijk handelen.

De leerlingen kunnen aan anderen uitleggen hoe belangrijk schoon drinkwater is en wat we eraan kunnen doen om te zorgen dat er voldoende schoon drinkwater beschikbaar blijft.

De leerlingen willen de natuur niet belasten met afval dat schoon drinkwater bedreigt.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *21.B3.*

De leerlingen weten het verschil tussen recyclebaar afval en afval dat niet gerecycled kan worden. Ze weten dat afvalrecycling beter is voor het milieu. En ze hebben inzicht in de rol en de werking van de milieustraat.

De leerlingen kunnen recyclebaar afval onderscheiden van niet-recyblebaar afval. Ze kunnen binnen hun eigen context bijdragen aan vermindering van de hoeveelheid afval.

De leerlingen letten op het afval dat thuis en op school ontstaat, en willen onderzoeken in hoeverre dat afval recyclebaar is. Ze zijn bereid bij te dragen aan vermindering van de hoeveelheid afval.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *21.B1,3.*

De leerlingen weten dat ze de natuur en een schone leefomgeving nodig hebben om (gezond) te kunnen leven.

De leerlingen kunnen eraan bijdragen dat de omgeving waarin ze leven en werken (thuis, op school en in de omgeving) schoon blijft, bijvoorbeeld door met elkaar te bespreken hoe ze de school(omgeving) schoon kunnen houden.

De leerlingen zijn bereid om bij te dragen aan een schone en gezonde leefomgeving.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *19.A4 - 21.B4,5.*

Digitaal

De leerlingen weten dat onbeperkt gebruikmaken van digitale media ten koste gaat van andere activiteiten en een verslavend effect kan hebben.

De leerlingen zijn in staat zelf een tijdsnorm te benoemen met betrekking tot digitale media en kunnen aangeven in welke situaties digitale media verslavend zijn.

De leerlingen zijn bereid kritisch naar hun digitale mediatijd te kijken.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 19.A2.

De leerlingen weten wat de etiquetteregels zijn in het omgaan met elkaar en kunnen benoemen wat cyberpesten is.

De leerlingen zijn in staat om op sociale media de sociaal wenselijke regels te hanteren en kunnen herkennen wanneer er sprake is van cyberpesten.

De leerlingen zijn bereid om zich op sociale media respectvol en sociaal wenselijk te gedragen in chats, profielen, etc.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 19.A3.

De leerlingen weten dat Bijbelse waarden de leidraad zijn voor hun gebruik maken van sociale media, films en games.

De leerlingen kunnen benoemen wanneer het toepassen van sociale media, het kijken van een film en het spelen van een game past binnen de Bijbelse waarden.

De leerlingen zijn bereid hun mediagebruik op het gebied van sociale media/games/films te toetsen aan de Bijbelse waarden.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 20.A1,2.

De leerlingen weten dat er op de digitale media nepnieuws wordt verspreid en hoe je dit kunt herkennen.

De leerlingen kunnen benoemen wat nodig is om betrouwbare informatie te vinden op internet en hoe je nepnieuws kunt herkennen.

De leerlingen zijn bereid om te controleren of een informatiebron betrouwbaar is.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 19.A2 – 21.B2.

Democratie

De leerlingen weten dat iedereen zijn of haar mening mag delen binnen de samenleving.

De leerlingen kunnen hun eigen mening over een onderwerp dat speelt in de maatschappij delen in de groep (of in een kleiner groepsverband).

De leerlingen willen hun eigen mening over maatschappelijke onderwerpen delen in de groep (of kleiner groepsverband).

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 21.A1-3.

De leerlingen weten wat een democratische manier is om te komen tot een besluit.

De leerlingen kunnen democratische besluitvorming vormgeven binnen de setting van de klas en/of school. Ze zijn in staat om in klein verband een verkiezing te organiseren rondom een onderwerp.

De leerlingen zijn bereid om op democratische wijze afspraken te maken en zich daaraan te houden binnen de setting van de klas en/of school.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 21.A1,4.

De leerlingen weten hoe de gemeentelijke politiek in de basis functioneert en kunnen uitleggen wat een burgemeester, een wethouder en een college is.

De leerlingen kunnen aangeven waarom gemeentelijke politiek belangrijk is en kunnen benoemen waar de invloed daarvan terug te zien is binnen de plaatselijke gemeenschap.

De leerlingen zijn bereid om (in de toekomst) te participeren in de plaatselijke democratie door te stemmen en de dialoog met anderen aan te gaan over plaatselijke politieke onderwerpen.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 20.A5 – 21.A1.

De leerlingen weten dat er in de samenleving op verschillende plekken in de publieke ruimte verschillende regels en afspraken gelden en weten voorbeelden van deze regels te noemen.

De leerlingen kunnen zich houden aan regels en afspraken binnen de publieke ruimte en kunnen verwoorden waarom dat belangrijk is. Daar waar ze zich niet aan deze regels en afspraken kunnen houden, zijn ze in staat om uit te leggen waarom ze dit niet doen.

De leerlingen zijn bereid om in de publieke ruimte rekening houden met anderen door zich aan regels en afspraken te houden. Waar leerlingen niet bereid zijn om zich aan de afspraken te houden, willen ze deze keuze motiveren.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 20.A1-5 – 21.A1-4.

De leerlingen weten dat de regels en afspraken die gemaakt zijn door de overheid geldend zijn voor alle burgers in het land

De leerlingen kunnen zich aan de regels van de overheid houden zolang het binnen de kaders van de Bijbel valt. Ze zijn hier ook toe in staat als ze het er niet (helemaal) mee eens zijn of het nut er niet van inzien.

De leerlingen willen zich aan de regels van de overheid houden en zijn bereid om die nog steeds te gehoorzamen als ze er zelf het nut niet of minder van inzien.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 20.A1-5.

Wereld

De leerlingen weten dat de christelijke kerk een internationaal karakter heeft en dat christenen uit verschillende culturen elkaar nodig hebben. Ze kennen enkele voorbeelden van christenen/kerken in andere (niet-westerse) culturen die door Nederlandse organisaties gesteund worden. En ze kennen enkele zendings- en ontwikkelingsorganisaties en weten wat die organisaties doen.

De leerlingen kunnen een bijdrage leveren aan de ondersteuning van christenen in andere delen van de wereld. Ze kunnen uitleggen wat zendingsorganisaties doen en waarom dat werk belangrijk is.

De leerlingen zijn bereid zich in te zetten voor christenen in andere landen. Ze zijn bereid erover na te denken dat hun eigen perspectief een rol speelt in de benadering van andere christenen.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 21.B2,4,5.

De leerlingen weten dat veel producten die bij ons populair zijn, waaronder kleding, speelgoed en eten, uit andere landen afkomstig zijn. Ze weten iets van de omstandigheden waaronder die producten in andere werelddelen geproduceerd worden.

De leerlingen kunnen de herkomst van hun eigen kleding en andere bezittingen nagaan. Ze kunnen (oorzaken van) problemen van derdewereldlanden in relatie tot de productie van hun kleding en andere bezittingen benoemen en kunnen oplossingsrichtingen noemen voor dergelijke problemen.

Daarbij kunnen ze nadenken over het perspectief (westers, of vanuit de situatie in het betreffende land) van waaruit een oplossingsrichting wordt aangewezen. Ze kunnen onderscheid maken tussen korte-termijn-oplossingen en lange-termijn-oplossingen.

De leerlingen zijn bereid om de consequenties te trekken uit wat ze weten over de herkomst van hun eigendommen, met name kleding. Ze zijn bereid mee te denken over oplossingen voor gebieden waar armoede heerst en ze zijn bereid daarbij een ander dan hun eigen perspectief te betrekken.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 21.B3.

De leerlingen kennen de wereldgodsdienst Islam en de tradities/gewoontes die erbij horen.

De leerlingen kunnen uitleggen wat het verschil is tussen het Christendom en de Islam en kunnen die verschillen van een Bijbelse achtergrond voorzien.

De leerlingen zijn bereid om verschillen tussen christendom en islam te onderzoeken.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 20.B1.

De leerlingen weten hoe fair-trade producten bijdragen aan een eerlijke economie in ontwikkelingslanden. Ze weten dat de manier waarop onze economie werkt, inclusief ons koopgedrag, bijdraagt aan economische ongelijkheid tussen landen.

De leerlingen kunnen fair-trade producten onderscheiden van niet-fair trade producenten. Ze kunnen uitleggen welk verschil er gemaakt wordt door het kopen van fair-trade producten en hoe dat werkt.

De leerlingen zijn bereid om bij hun aankopen de manier waarop producten gemaakt zijn mee te laten wegen.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 21.B2,3.

Groep 7/8

Samen

De leerlingen weten vanuit de geschiedenis hoe in- en uitsluiting heeft plaatsgevonden en kunnen dit herkennen in de Nederlandse samenleving.

De leerlingen komen in eenvoudige situaties op voor mensen in de samenleving die buitengesloten worden.

De leerlingen zijn bereid op te komen voor mensen die buitengesloten worden.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *20.B3.*

De leerlingen weten vanuit de geschiedenis hoe in- en uitsluiting heeft plaatsgevonden en kunnen dit herkennen in onrechtvaardige situaties op internationaal niveau.

De leerlingen kunnen onrechtvaardige situaties (vanuit de geschiedenis of actualiteit) aanwijzen en duiden en zijn in staat om mogelijke oplossingen te bedenken en voor te stellen.

De leerlingen zijn bereid om met anderen na te denken over onrechtvaardige situaties en willen nadenken over oplossingsrichtingen.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 20.A1,2,3 - *20.B5.*

De leerlingen weten hoe conflicten op een vreedzame wijze opgelost kunnen worden.

De leerlingen zijn in staat om conflicten binnen de klassencontext zelfstandig op te lossen op een vreedzame manier.

De leerlingen zijn bereid om naar medeleerlingen invoelend te luisteren met als bedoeling om mee te werken aan een oplossing van problemen.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *20.A4.*

De leerlingen herkennen wanneer een ander hulp nodig heeft en zijn trouw in het aanbieden daarvan. Leerlingen kunnen dit koppelen aan de Bijbelse notie van naastenliefde.

De leerlingen zetten zich actief in voor de naaste door een ander bij de groep te betrekken zonder daar iets voor terug te verwachten.

De leerlingen zijn bereid om iets te doen zonder tegenprestatie.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *19.A4 – 21.B4.*

Verschillen

De leerlingen kennen de belangrijkste verschillen tussen de inhoud van enkele verschillende levensovertuigingen, culturen en tradities in onze samenleving en weten hoe deze zich verhouden tot de Bijbel.

De leerlingen kunnen belangrijke verschillen die zichtbaar zijn in de samenleving uitleggen vanuit de Bijbel en hun eigen mening duidelijk onder woorden brengen.

De leerlingen zijn bereid om de verschillen die er in de samenleving zijn te aanvaarden als verschillen en uit te gaan van gelijkwaardigheid van mensen als persoon en respectvol met hen omgaan.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *20.B1,5 – 21.A3.*

De leerlingen kunnen op een respectvolle wijze de ontmoeting aangaan met mensen in hun omgeving en daarbuiten die qua levensovertuiging, cultuur en tradities van hen verschillen, maar ook respectvol luisteren naar de mening van anderen hierover.

De leerlingen zijn bereid om andere mensen in de Nederlandse samenleving, die verschillend van hen zijn, respectvol tegemoet te treden.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *19.A3 – 20.A4 – 20.B5.*

De leerlingen kennen de verschillende samenlevingsvormen die mogelijk en wettelijk toegestaan zijn in Nederland. Leerlingen weten hoe deze samenlevingsvormen zich verhouden tot de Bijbelse waarden en normen.

De leerlingen kunnen de verschillende samenlevingsvormen toetsen aan de hand van de Bijbel, hun eigen mening vormen en deze verwoorden met respect voor de mening van de ander.

De leerlingen zijn bereid om mensen die samenleven op een wijze die niet in lijn is met de Bijbelse visie op het huwelijk als persoon respectvol tegemoet te treden.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *20.B1,2,5.*

De leerlingen kennen verschillende vormen van genderidentiteit, weten wat daarover in de Nederlandse wetten geregeld is en hoe deze zich verhouden tot wat de Bijbel daarover zegt.

De leerlingen kunnen de verschillende genderidentiteiten toetsen aan de hand van de Bijbel, hun eigen mening vormen en deze verwoorden met respect voor de mening van de ander.

De leerlingen zijn bereid om mensen met verschillende genderidentiteiten te zien als gelijkwaardigen, hen te respecteren en vanuit naastenliefde met hen om te gaan.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 20.B1-5.

Schepping

De leerlingen kennen het begrip rentmeesterschap als aanduiding voor een verantwoord omgaan met natuur en milieu omdat die door God geschapen zijn en wij die ‘in bruikleen’ hebben.

De leerlingen kunnen uitleggen hoe rentmeesterschap zichtbaar is en waardoor goed rentmeesterschap bedreigd wordt.

De leerlingen zijn bereid als goede rentmeesters hun verantwoordelijkheid te nemen in keuzes die gevolgen hebben voor natuur en milieu.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *21.B1,4,5.*

De leerlingen weten welke voor- en nadelen fossiele brandstoffen hebben. Ze weten welke maatregelen er in ons land en in de wereld worden genomen om bij te dragen aan besparing van energie en gebruik van duurzame energie.

De leerlingen zijn in staat om in hun eigen context keuzes te maken die zorgen voor minder energieverbruik.

De leerlingen willen nadenken over hun eigen gedrag t.a.v. het omgaan met energie en zijn bereid in hun eigen context de verantwoordelijkheid te nemen om zuinig met energie om te gaan.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *21.B1,3,4,5.*

De leerlingen weten wat een ecologische voetafdruk is en kennen een aantal oorzaken van een ‘grote westerse ecologische voetafdruk’.

De leerlingen zijn in staat om met anderen het gesprek te voeren over het belang van het verkleinen van de ecologische voetafdruk.

De leerlingen zijn bereid om na te denken over hun ecologische voetafdruk en nemen hun verantwoordelijkheid om die voetafdruk te verkleinen.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *21.B3,4.*

De leerlingen weten dat er een CO2- en O2-kringloop is die voorwaardelijk is voor het leven, maar door menselijk handelen (o.a. het consumptiegedrag) bedreigd wordt.

De leerlingen kunnen (grote) vervuilende bronnen van CO2-uitstoot in hun omgeving herkennen, onder woorden brengen wat daarvan de gevolgen voor het milieu zijn en uitleggen wat dat te maken heeft met ons consumptiegedrag.

De leerlingen zijn bereid om na te denken over het risico van CO2-uitstoot en nemen (o.a. in hun consumptiegedrag) hun verantwoordelijkheid om bij te dragen aan de vermindering van die uitstoot.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 21.B3,4.

De leerlingen kennen de oorzaken van het broeikaseffect (opwarming van de aarde) en kennen maatregelen die deze ontwikkelingen kunnen remmen of stoppen (energietransitie). Ze weten welke tegenstrijdige belangen er spelen rond de energietransitie.

De leerlingen zijn in staat om met anderen het gesprek te voeren over het belang van zorgvuldig omgaan met de schepping en over milieumaatregelen die de opwarming van de aarde beperken.

De leerlingen zijn bereid om na te denken en het gesprek te voeren over het gevaar van het broeikaseffect. Ze zijn bereid hun verantwoordelijkheid te nemen om bij te dragen aan de vermindering daarvan.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel *21.B1-5.*

Digitaal

De leerlingen weten het verslavende effect van media en hoe dit wel of niet zichtbaar is in hun eigen gedrag.

De leerlingen zijn in staat zelf manieren te bedenken in het begrenzen van hun eigen mediatijd.

De leerlingen zijn bereid kritisch naar hun digitale mediatijd te kijken.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 19.A2.

De leerlingen weten wat de voordelen en gevaren zijn van het delen van informatie op digitale mediakanalen.

De leerlingen zijn in staat om te benoemen wat ze wel en niet delen op digitale media.

De leerlingen zijn bereid om afgewogen keuzes te maken in het delen van informatie op digitale media.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 19.A2.

De leerlingen weten wat intieme media is en herkennen de voor- en nadelen van het presenteren van jezelf op sociale media.

De leerlingen kunnen benoemen wanneer er sprake is van intieme media en zijn in staat om zichzelf op een betrouwbare manier te presenteren op sociale media.

De leerlingen zijn bereid om zich op een betrouwbare manier te presenteren op sociale media en hierop te reflecteren.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 19.A2,3.

De leerlingen weten wat groepsdruk inhoudt bij sociale media en weten welke verantwoordelijkheid zij hebben bij negatieve uitingen (over anderen) of cyberpesten in groepsapps.

De leerlingen zijn in staat om voorbeelden te benoemen hoe je in kunt grijpen bij negatieve uitingen (over anderen) of cyberpesten in groepsapps.

Leerlingen kunnen zelf actie ondernemen bij negatieve uitingen. De leerlingen zijn bereid op te komen voor anderen in groepsapps, bijvoorbeeld in het geval van cyberpesten.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 19.A3 – 20.B3,4 - 21.B4.

De leerlingen kunnen benoemen welke keuzes ze maken op internet en waarom. Hierbij kunnen ze hun keuzes toetsen aan de Bijbel.

De leerlingen zijn bereid om zichzelf te spiegelen op het eigen mediagedrag en dit te toetsen aan de Bijbel.

Einddoelen

De leerlingen kennen de technologische ontwikkelingen in de hedendaagse digitale samenleving en kunnen de ethische dilemma's daarbij benoemen. Ze weten welke invloeden media hebben op hun eigen beeldvorming en gedrag en herkennen hierin Bijbelse waarden.

De leerlingen zijn in staat om de technologische ontwikkelingen in de samenleving te benoemen in hun eigen leven. De leerlingen kunnen hun eigen mediagebruik spiegelen aan Bijbelse waarden en van daaruit hun mediagedrag reguleren en begrenzen.

De leerlingen zijn bereid te reflecteren op hun eigen mediagebruik aan de hand van Bijbelse waarden en zo nodig hun mediagebruik aan te passen.

Democratie

De leerlingen weten hoe het Nederlandse kiesstelsel in de basis werkt en begrijpen hoe volksvertegenwoordiging, regering, wetgeving en rechtspraak vormkrijgen en functioneren.

De leerlingen kunnen een (kleine) verkiezing organiseren en kunnen voor- en nadelen van het kiesstelstel verwoorden.

De leerlingen zijn bereid om (in de toekomst) een actieve rol in te nemen in de democatie door te stemmen en de dialoog met anderen aan te gaan over de volksvertegenwoordiging, regering, wetgeving en rechtspraak.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 21.A1-4.

De leerlingen kennen de hoofdstromen van de verschillende politieke visies op de samenleving.

De leerlingen kunnen de hoofdstromen van de verschillende politieke visies uitleggen, met elkaar vergelijken en het gesprek aangaan in klassenverband.

De leerlingen zijn bereid om hun eigen visie te vergelijken met de verschillende politieke visies in de samenleving.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 20.A1-5.

De leerlingen kennen de Bijbelse visie op de overheid (de overheid als dienares van God) en de consequenties daarvan voor het samenleven in de maatschappij.

De leerlingen kunnen uitleggen hoe de Bijbel spreekt over de overheid en wat de consequenties van deze visie zijn voor het samenleven.

De leerlingen willen de overheid als 'dienares van God' erkennen en haar de gehoorzamen, voor zover het niet ingaat tegen het gezag van de Bijbel.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 19.A1 – 21.A3.

De leerlingen weten wat het gelijkheidsbeginsel inhoudt, en kennen de vrijheden en plichten die er gelden om het machtsmisbruik tegen te gaan. De leerlingen weten daarbij wat de Bijbel zegt over de thema's 'vrijheid' en 'gelijkheid'.

De leerlingen kunnen benoemen waarom gelijkheid belangrijk is en kunnen voorbeelden van ongelijkheid of schending van rechten benoemen. Ook kunnen ze voorbeelden noemen hoe er in Bijbel wordt omgegaan met 'vrijheid' en 'gelijkheid'.

De leerlingen zijn bereid om de vrijheden, rechten en plichten van anderen te beschermen om iedereen gelijk te behandelen, binnen de kaders van de Bijbel.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 20.A1,2,3.

Wereld

De leerlingen weten dat kennis van buitenlandse talen een belangrijk middel is om met mensen wereldwijd, inclusief medechristenen, contact te leggen.

De leerlingen kunnen zich in het Engels voorstellen en ook iets vertellen over hun christen-zijn.

De leerlingen zijn bereid om in het omgaan met mensen uit andere culturen, inclusief medechristenen, superioriteitsdenken en exclusief denken te vermijden.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 19.A3.

De leerlingen weten dat onze open economie in allerlei opzichten verweven is met de internationale context, en dat grote vraagstukken zoals veiligheid en milieu een internationaal karakter hebben.

De leerlingen kunnen uitleggen op welke manieren onze economie verbonden is met andere landen. Ze kunnen uitleggen dat vraagstukken van veiligheid en milieu een internationaal karakter hebben en daarover in gesprek gaan met anderen.

De leerlingen zijn bereid om na te denken over de voor- en nadelen van internationale economische verbondenheid, zowel voor henzelf als voor mensen in andere landen.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 21.B3.

De leerlingen weten welke rol Nederland heeft gehad in de koloniale geschiedenis en ze weten welke verschillende meningen er zijn (geweest) rondom de slavernij.

De leerlingen kunnen de koloniale geschiedenis in historisch en Bijbels licht duiden en zijn in staat daarover met elkaar het gesprek te voeren.

De leerlingen zijn bereid kritisch te kijken naar het (koloniale) verleden van ons land en daarop te reflecteren.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 20.A3 – 20.B3-4.

De leerlingen weten dat (i.t.t. in het verleden) een steeds groter percentage van de christenen wereldwijd buiten Europa en Noord-Amerika leeft. Leerlingen kennen globaal een aantal landen waar christenvervolging plaatsvindt en weten wat dit betekent voor christenen.

De leerlingen zijn in staat om hun bijdrage te leveren voor het ondersteunen van vervolgde christenen.

De leerlingen zijn bereid zich het lot van vervolgde christenen aan te trekken en zich in te spannen om iets voor hen te betekenen.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 21.B2,4.

Leerlingen weten hoe internationale samenwerking gestalte krijgt binnen verschillende verbanden en kennen de belangrijkste taken van deze verbanden (EU/NAVO). Leerlingen weten dat Nederland deelneemt aan verschillende organisaties en welke voor-/nadelen daaraan verbonden zijn. Ze weten wat deze samenwerking betekent voor het omgaan met migratie en vluchtelingenbeleid.

Leerlingen kunnen de belangrijkste taken van internationale samenwerkingsverbanden benoemen en uitleggen hoe die werken. Ze kunnen voor- en nadelen van deelname aan die samenwerkingsverbanden bespreken met anderen. Leerlingen zijn in staat in gesprek te gaan over de voor- en nadelen van deelname aan de EU / NAVO.

Leerlingen zijn bereid na te denken over de plaats van Nederland in internationale samenwerkingsverbanden, en over de voor- en nadelen voor Nederland en andere deelnemende landen.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 20.A5 - 21.A1.

De leerlingen kennen de wereldgodsdiensten hindoeïsme en boedhisme en de tradities/gewoontes die erbij horen.

De leerlingen kunnen uitleggen wat het verschil is tussen het boedhisme, hindoeïsme en het christendom, en kunnen die verschillen in Bijbels licht duiden. Ze kunnen benoemen op welke manier je het gesprek voert met iemand die een andere godsdienst aanhangt.

Leerlingen zijn bereid om in gesprek te gaan met mensen van andere religies. Ze zijn bereid om te luisteren, van elkaar te leren en uit te leggen wat hun eigen overtuigingen zijn.

Kerndoelen SLO: SLO Kerndoel 20.B1.